

Suomenkielisen viestinnän rooli Espanjan Aurinkorannikolla

Aino Ahvonen

**Web Reports 43
Siirtolaisuusinstituutti
2008**

Suomenkielisen viestinnän rooli Espanjan Aurinkorannikolla

Aino Ahvonen

Opinnäytetyö
Johdon assistenttityön ja
kielten koulutusohjelma
2008

Johdon assistenttityön ja kielten koulutusohjelma

Tekijät Aino Ahvonen	Ryhmä
Opinnäytetyön nimi Suomenkielisen viestinnän rooli Espanjan Aurinkorannikolla	Sivu- ja liitesivumäärä 33 + 14
Ohjaajat Tuuli Tukiainen	
Tämä raportti selvittää, minkälaiset viestintävälineet ovat käytettävissä Espanjan Aurinkorannikolla. Aurinkorannikolla on suomenkielisiä lehtiä jaossa kuukauden aikana kahdeksan painosta, ja jokaisen painosmäärästä noin 10 000 lehteä jää Aurinkorannikolle. Lehtivalikoima on lisääntynyt selvästi viime aikoina. Osa lehdistä matkaa Suomeen tai muualle Espanjaan. Suomen Yleisradion suomenkieliset radio- ja televisio-ohjelmat ovat köyhtyneet, mutta uutisia ja dokumentteja lähetetään kiitettävästi. Radiosta on mahdollista kuunnella arkipäivisin paikallista Radio Finlandiaa. Yleisradion Radio Suomea ja TV Finlandiaa voi seurata satelliitin välityksellä. TV Finlandiaa varten on lunastettava vuosittainen maksukortti. Suomalaisväestön määrästä on Siirtolaisinstituutin eurooppalaisista yhteenvedoista kokoamia tilastoja ja espanjalaisten tilastoista virallisen asumisoikeuden hakeneiden suomalaisten lukumääriä. Nykyisen vapaan liikkumisen aikana kansalaiset voivat oleskella puolisen vuotta kirjautumatta rekistereihin. Tilastot eivät siis kerro totuutta suomalaisväestöstä rannikolla. Kaikki mainitut viestimet ja mahdollisesti vielä paikalliset espanjankieliset ja muiden kansallisuksien julkaisut ovat käytössä: lehdet loppuvat lähes aina ensimmäisten jakopäivien aikana. Ilmaislehtiä on neljä: Suomalainen Espanjassa, Espanjan Sanomat, Ota toma ja Uusi Fuengirola. Olé-lehti on maksullinen, mutta tilaajat ja ilmoitusasiakkaat ovat olleet uskollisia jo 22 vuotta. Ja tyytyväisyys näkyy jatkuvan. Tätä työtä varten on käyty läpi viitisensataa lehteä: luetteloitu artikkelien aiheita ja esiintymistiheyttä. Miksi suomalaiset ovat niin riippuvaisia uutisista? Tilastot osoittavat, että se on kuulunut ja kuuluu suomalaiseen elämäntapaan. Vaikka uudet mediat tulevat, jatkuu sama innostus lukemiseen ja maailman tapahtumien seuraamiseen. Siitä todisteina lukuisien viestintävälineiden suosio Espanjan Aurinkorannikolla. Suomalaiset ovat tottuneet korkeatasoisiin, luotettaviin viestimiin ja haluavat kaikin tavoin seurata aikaansa asuivat sitten Suomessa tai Suomen ulkopuolella. Työ on tehty 2005–2008.	
Asiasanat Aurinkorannikko Espanjansuomalaiset Ilmaisjakelulehdet Viestintä	

Degree programme for
Multilingual Management Assistant

Author Aino Ahvonen	Group
The title of thesis The Role of Communication in the Finnish Language on the Costa del Sol in Spain	Number of pages and appendices 33 + 14
Supervisor Tuuli Tukiainen This report gives an account on what means of communications are available in Finnish on the Costa del Sol in Spain. Here you can get eight editions a month of magazines or newspapers in the Finnish language, and from every edition approximately 10 000 copies stay on the Costa del Sol. The selection of magazines has clearly increased lately. A part of the copies goes to Finland or elsewhere in Spain. The Finnish radio and TV programs by the Finnish Broadcasting Company have become weaker, but news and documentaries are of high quality. On weekdays you can listen to the local Radio Finlandia. Via satellite you can listen to YLE Finland and watch TV Finland. For the latter you need an annual pay card. The Institute of Migration has collected statistics on the number of Finns abroad in a European summary, and Spanish statistics give the number of Finns who have applied for an official residential permit. With the current freedom of movement citizens can stay six months without registering themselves. Thus, the statistics are not completely accurate regarding the Finnish population on the coast of Spain. All of the above-mentioned media and possibly also the local Spanish and other nationalities' publications are purchased, and most of the time copies sell out during the first days of distribution. There are four free magazines in Finnish: Suomalainen Espanjassa, Espanjan Sanomat, Ota toma and UusiFuengirola. The Olé magazine is not free, but it has had loyal subscribers and advertisers for 22 years, so satisfaction seems to continue on a high level. For this work about 500 newspapers and magazines have been browsed through, and topics of the articles and their frequency of appearance have been listed. Why are the Finns so dependent on the news? Statistics show that this is something that has belonged and still belongs to the lifestyle of the Finns. Even if new media arise, the same enthusiasm for reading and for keeping up with what is happening in the world will go on. The popularity of the many media on the Costa del Sol is good evidence of this. Finns are used to high-quality, reliable media, and they want in every way to keep up with the times, whether they live in Finland or elsewhere. This work was done from 2005 to 2008.	
Key words communication Costa del Sol Finns in Spain free newspaper	

Sisällys

1	Johdanto.....	1
1.1	Ovatko suomalaiset kiintyneitä sanomalehtiin ja uutisiin.....	2
1.2	Siirtävätkö suomalaiset uutisnälkensä maasta lähtiessään.....	2
2	Suomalaisen väestön kehitys Espanjan Aurinkorannikolla.....	3
2.1	Miten suomalaisväestö tuli Espanjan Aurinkorannikolle	3
2.2	Espanjan matkailuteollisuuden kehitysvaiheita	4
2.3	Aurinkorannikon houkuttimia.....	5
2.4	Espanjassa asuvat suomalaiset siirtolaiset.....	5
3	Uutisnälkä ja sanomalehtien lukutottumukset Euroopassa	6
3.1	Suomalaisten lukutottumukset eurooppalaisiin verrattuina	7
3.2	Suomalaisten päivälehtien ja aikakauslehtien taso	8
4	Suomenkielisten lehtien vaiheita.....	9
4.1	Olé-lehti.....	10
4.1.1	Olé-erikoisaikakauslehti 1985-1995	10
4.1.2	Olé-erikoisaikakauslehti 1995-2005	11
4.1.3	Lehden avustajia ja ilmoittajia.....	14
4.1.4	Visuaalinen ilme.....	15
4.2	Suomalainen Espanjassa -ilmaislehti	16
4.2.1	Aurinkorannikon vanhin ilmaisjakelulehti	16
4.2.2	Suomalainen Espanjassa ilmoittajat ja painosmäärät	17
4.2.3	Lehden visuaalinen ilme	18
4.3	Espanjan Sanomat -ilmaislehti	19
4.3.1	Espanjan Sanomien sisältö.....	19
4.3.2	Espanjan Sanomien visuaalinen ilme.....	21
4.4	Ota toma -ilmaislehti	22
4.4.1	Ota toma -sisältö	22
4.4.2	Ota toma -lehden visuaalinen ilme	23
4.5	Uusi Fuengirola -kaupunkilehti.....	24
4.5.1	Kaupunkilehden sisältö	24
4.5.2	Kaupunkilehden visuaalinen ilme	24

5	Sähköinen viestintä.....	25
5.1	Radio Finlandia.....	25
5.2	Radio Suomi.....	25
3.5	TV Finland.....	25
6	Espanjansuomalaisilla on mistä valita.....	27
6.1	Suomalaiset ovat kiintyneitä sanomalehtiin ja uutisiin.....	27
6.2	EU-kansalaiset ja tiedotusvälineet.....	28
6.3	Aurinkorannikon suomalaiset c. muiden maiden kausisiirtolaiset	29
7	Viestinnän rooli ulkosuomalaisten identiteetin rakentajana	30
	Lähteet	32
	Liite 1. Ulkosuomalaiset, Siirtolaisinstituutti 2005	34
	Liite 2. Euroopassa asuneet Suomen kansalaiset maittain 1971–2002	35
	Liite 3. Olé-aikakauslehtien aiheet 1985, 1990, 1995, 2000 ja 2005	36
	Liite 4. Suomalainen Espanjassa, pääkirjoitus 2007	37
	Liite 5 Tiedotusvälineiden päivittäiset käyttötottumukset 15 EU-maassa.	38
	Liite 6. EU-maiden siirtolaisten lehtiä ja lehtien lukijoita Espanjassa.....	39
	Liite 7. Die deutschen Zeitungen u. ihre Leserschaft an der Costa d. Sol....	47

1 Johdanto

Opinnäytetyössäni tarkastelen Espanjan Aurinkorannikolle rakentunutta suomenkielisille suunnattua viestintää, aikakausi- ja sanomalehtiä sekä sähköistä viestintää. Vertailun vuoksi viittaan joissakin yhteyksissä muiden EU-maiden kansalaisten vastaaviin viestintävälineisiin ja heidän kulutustottumuksiinsa. Aurinkorannikoksi, Costa del Soliksi, kutsutaan eteläisen Espanjan Andalusiassa itsehallintoalueen itäistä rannikkoa Malagasta Marbellaan.

Monet nykyisistä Espanjan suomalaisista ovat lähteneet lomamatkalle etelään ja jääneet sinne vuosiksi tai vuosikymmeniksi. Heitä kutsutaan ulkosuomalaisiksi ja kausisiirtolaisiksi. Aikaisemmin Suomesta lähdettiin työn ja ruuan puutteen takia Kanadaan, Yhdysvaltoihin tai Ruotsiin, mutta Espanjan-siirtolaisuudella on perusteena tavallisimmin terveydenhoito tai elämänlaadun parantaminen Suomen ilmasto-oloja suotuisammalla maaperällä.

Tällä hetkellä enemmistö Espanjan Aurinkorannikolla asuvista suomalaisista on syntynyt ennen toista maailmansotaa tai edustavat sodanjälkeisiä ensimmäisiä suuria ikäluokkia. Kielten koulutus ei ole tavoittanut silloin kaikkia tai sitä ei ole ollut saatavissa, puhumattakaan kansainvälisyyskoulutuksesta tai muusta kulttuuriopista. Omalla äidinkielellä ymmärretyksi tuleminen on tärkeää, jos viettää pitempiä aikoja vieraassa ympäristössä ja hoitaa päivittäisiä asioita. Olen asunut Espanjan Aurinkorannikolla vuodesta 1997 ja seurannut suomalaisten ja muidenkin eurooppalaisten elämää läheltä avustaessani vapaaehtoistyössä lääkäreiden vastaanotolla, sairaaloissa ja virastoissa. Onneksi iäkkäätkin ulkosuomalaiset ovat ryhtyneet innokkaasti opiskelemaan espanjan kieltä pystyäkseen pitempään selviytymään itsenäisesti vieraassa ympäristössä. Siihen tarjoaa tilaisuuden paikalliset suomalaisyhdistykset ja 2000-luvulla Ikääntyvien yliopisto, joka toimii aktiivisesti Aurinkorannikolla.

Luonnollisesti niin kutsuttujen lomalle jääneiden joukkoon kuuluu myös viestinnän ammattilaisia. Stig Westerdahl, toinen Olé-kustantamon perustajista oli työskennellyt ennen etelään muuttoaan 1984 Yhtyneiden Kuvalehtien, Uusi Suomi ja Talouselämä -lehtien markkinointijohtajana. 1980-luvulla Espanjassa asui vakinaisesti ulkosuomalaisia tuhatkunta, mutta Espanjaan suuntautuva turismi oli päässyt jo hyvään vauhtiin ja toi saarille ja mantereelle viikoittain lomalaisia.

Tutkimushetkellä lehtien levikit ovat suomalaisten virallisesti tilastoitujen kausisiirtolaisten määrään nähden suuret. Lehdet ovat jaossa Aurinkorannikolla ja nykyisin myös Costa Blancalla. Costa Blanca on uudempi kausisiirtolaisten alue Espanjassa. Se sijaitsee Valencian itsehallintoalueen rannikolla keskuspaikkanaan Alicante. Luonnollisesti on mahdollista tilata lehtiä kotiosoitteeseen ja nykyaikaa on myös lukea lehtiä tai seurata radio- ja televisio-ohjelmia netistä.

Vuonna 2006 kilpailutilanne lehtimarkkinoilla kiristyi entisestään, kun rannikolle ilmestyi kaksi suomenkielistä uutta ilmaisjakelulehteä. Se merkitsi myös sitä, ettei herkän tilanteen takia kukaan ole halukas antamaan tietoja omista tutkimuksistaan tai aineistoistaan, jos niitä on. Koko tämän työn aineisto Aurinkorannikon lehdistä perustuu ilmestyneiden lehtien vuosikertoihin.

1.1 Ovatko suomalaiset kiintyneitä sanomalehtiin ja uutisiin

Suomalaisia pidetään hyvinä lukijoina. Vuodesta 1860 yleinen koululaitos ja 1921 oppivelvollisuuslaki takasivat hyvän alun lukutottumukselle. Oppivelvollisuus ja lukutaito ovat olleet Suomessa molempien sukupuolten oikeuksia ja velvollisuuksia. Näinhän ei toki joka valtiossa asia ole.

Malagan yliopiston professori Diaz Nosty mainitsi Euroopan viestintärakenteen luennollaan, että sanomalehtien luku ja informaation nälkä vaatii kolmen sukupolven perinteen jatkuakseen (Diaz Nosty 2005). Tuo luento sai minut tutkimaan oman lehtikäyttämisen taustat parin edellisen sukupolven ajalta. Sitten tuli Espanjan ulkosuomalaisten vuoro.

1.2 Siirtävätkö suomalaiset uutisnälkensä maasta lähtiessään

Olen ihmetellyt Espanjan Aurinkorannikolla ilmestyvien lehtien korkeaa tasoa ja painosten suuruutta jo vuosia. Kaikki tähänastiset ilmestyneet lehtien artikkelit ovat olleet hyvätasoisia, mainostajia on riittänyt ja asiakasuskollisuus puolin ja toisin on kestänyt vuosia ja vuosikymmeniä. Mutta sitten ilmestyy edelleen uusia lehtiä, kuten vuonna 2006 saimme havaita. Lukijat ja ilmoittajat ovat innoissaan ja kaikki vaikuttavat tyytyväisiltä. Joskus tuntuu, ettei ehdi läheskään kaikkia edes lukea, mutta on aina ilo vilkaista: olisiko jotain uutta?

2 Suomalaisen väestön kehitys Espanjan Aurinkorannikolla

Viimeksi kuluneen sadan vuoden aikana yli miljoona suomalaista on muuttanut ulkomaille. Ulkosuomalaisia lasketaan olevan yli 600 000, joista noin 300 000 on syntynyt Suomessa. Suomalaisia löytyy lähes jokaisesta maailman kolkasta. Myös eteläiseen Eurooppaan muuttaneiden kausisiirtolaisten määrä on näyttänyt lisääntyvän Suomen Euroopan Unioniin liittymisen jälkeen. Korkiasaari määrittelee kausisiirtolaisiksi henkilöt, jotka asuvat osan vuodesta kotimaassa ja osan ulkomailla. Kausisiirtolaisia nimitetään myös muuttolinnuiksi (Liite 1).

Ensimmäiset lähihistorian Espanjaan muuttaneet suomalaiset on tilastoitu toisen maailmansodan päätyttyä vuonna 1947. Viisumivapaussopimus Suomen ja Espanjan välillä allekirjoitettiin 1959, jolloin myös tilauslennot Espanjaan alkoivat. Vuoteen 1971 mennessä suomalaisia oli muuttanut Espanjaan vajaa 500 henkeä. Ensimmäinen suomalaisyhdistys, Asociación Finlandesa Costa del Sol perustettiin 1977 Torremolinosissa, kun maa oli valmistautumassa diktatuurin jälkeiseen perustuslailliseen monarkiaan ja yhdistystoiminta oli mahdollista rekisteröidä (Peltola 1997, 15). Suomalaisyhdistyksen toimintaa häirtäsi kuitenkin tiedotuksen puute, sillä varsinaista viestintäkanavaa ei ollut: posti ei kulkenut, puhelin ei toiminut eikä paikallisia suomalaislehtiä vielä ilmestynyt.

Suomalaiset ovat pitäneet yhtä kaikkialla maailmassa. Sanotaankin, että jos kaksi suomalaista tapaa ulkomailla, he perustavat yhdistyksen. Oletettavasti väestömme vähäisyys ja kulttuurimme sekä kieleemme omaperäisyys saavat meidät yhteistoimintaan maamme rajojen ulkopuolella. Maailmalla toimii Suomi-seuroja ja suomalaisyhdistyksiä, jotka järjestävät erilaisia juhlia, ovat perustaneet suomalaisia kouluja, eläkeläisten lepokoteja ja seurakuntatoimintaa. Yhteistyön sujumiseksi yhteisöissä on tarvittu ja tarvitaan edelleen viestinnän välineitä. Ulkosuomalaisten yhteisöissä ilmestyy runsaasti suomenkielisiä lehtiä (Korkiasaari 2005.)

2.1 Miten suomalaisväestö tuli Espanjan Aurinkorannikolle

Espanjan Aurinkorannikolle suomalaiset vakinaiset asukkaat tulivat toisen maailmansodan jälkeen poliittisina pakolaisina. Asia voi tuntua meille nykysuomalaisille yllättävältä ja oudolta. Toisen maailmansodan päätyttyä tärkeissä tehtävissä olleita suomalaisia sotilashenkilöitä perheineen joutui pakenemaan Ruotsin, Tanskan ja muiden maiden avustuksella tietymättömiin. Useimmat heistä päätyivät asumaan Yhdysvaltoihin, mutta jotkut myös Espanjaan, joka ei osallistunut toiseen maailmansotaan.

Everstiluutnantti Carl Magnus von Haartman asettui Madridin kautta eteläiseen Espanjaan 1945. Eversti Hallamaan perhe aloitti moninaisten vaiheiden jälkeen aluksi Espanjan Marbellassa 1947, sittemmin Torremolinosissa, ja asettui nykyisen Malagan kansainvälisen lentokentän vieressä sijaitsevaan Churriana-nimiseen kylään von Haartmanin naapuriksi viljelemään neilikoita. Neilikoita riitti eri puolille Espanjaa, ja Hallamaa perusti ensimmäisen kukkakaupan Malagan keskustaan. Paikka sai nimekseen Plaza de las Flores, Kukkien aukio. Myöhemmin eversti Hallamaa perusti Aurinkorannikolle rakennusyhtiön, jota myöhemmin johtivat hänen poikansa Hannu ja Patrik Hallamaa (Enqvist, 2007).

Vuonna 1951 Madridiin oli jo mahdollista lentää Suomesta. Ensimmäinen lento Mallorcalle oli vuonna 1959 ja ensimmäinen tilauslento Malagan sotilaslentokentälle, johon suomalainen Kar-Airin Convair-kone lensi ensimmäisen siviililennon 20.10.1959. Säännöllinen reittiliikenne alkoi huhtikuussa 1961. Yksi viikoittainen lento kesti 8 tuntia ja koneet olivat 50-paikkaisia (Mia Konu, 2007). Lisäksi oli matkustajalla oltava hotellivaraus ja paluulento ennakkoon varmistettuina. Näin ei vierasväestö nopeasti lisääntynyt.

2.2 Espanjan matkailuteollisuuden kehitysvaiheita

Ennen 1960-lukua turismi oli vielä vieras käsite espanjalaisille. Maa oli diktatuurin takia hyvin suljettu ja köyhä. Vaikka Espanja pysytteli puolueettomana toisessa maailmansodassa ja sodan ulkopuolella, oli se ennen Francon valtaa kärsinyt sisällissodasta, joka käytiin vuosina 1936 - 1939 vapaille vaaleilla valitun Espanjan tasavaltalaisen hallituksen ja kenraali Francisco Francon johtamien kansallismielisten kapinallisten välillä. Franco voitti sodan paljolti Saksan ja Italian avulla. Francon diktatuurivalta kesti vuodesta 1939 aina vuoteen 1975. Franco kuoli 20. marraskuuta 1975 ja Espanjan hallitsijaksi nousi kuningas Juan Carlos I. Länsimaiseen demokratiaan perustuva perustuslaki tuli voimaan 6.12.1978 (Helminen, Korppi-Tommola & Korppi-Tommola 1994, 70.)

Espanjan taloudellinen tilanne alkoi parantua jo 1950-luvun kuluessa. Siihen oli vaikuttamassa muun muassa maan nykyisinkin kukoistava matkailuteollisuuden käynnistyminen. Ulkomaisen turismin tuomat tulot sijoitettiin teollisuuden elvyttämiseen. Noin miljoona ulkomailla työskentelevää espanjalaista lähetti perheilleen valuttoja kotimaahan, mikä osaltaan vaikutti hyvinvoinnin kasvuun. Kunnianhimoinen yleisten töiden ohjelma käynnistettiin samalla vuosikymmenellä. Sen puitteissa rakennettiin uusia teitä, vesivoimaloita ja tekoaltaita (Helminen ym. 1994, 62).

2.3 Aurinkorannikon houkuttimia

Euroopan jälleenrakennus ja taloudellinen nousu oli päässyt vauhtiin 1960-luvulla. Espanja edullisena ja ilmastollaan houkuttelevana maana sai monet eurooppalaiset suuntaamaan kulkunsa ensin Mallorcalle, sitten Kanariansaarille ja myöhemmin mantereelle. Vuonna 1960 saksalainen Alfonso Hohenlohe antoi saksalaisten suosimalle alueelle Malagasta Marbellaan nimen Costa del Sol, Aurinkorannikko.

Turismin myötä tietoisuus lisääntyi ja monille tulivat tutuiksi suotuisa ilmasto, rento elämäntapa ja edullinen hintataso. Espanja osasi myös diktatuurin loppuvaiheessa sopia houkuttelevia verosopimuksia muiden eurooppalaisten valtioiden kanssa. Tänä päivänä monet maat huomattessaan menettävänsä hyviä eläkeikäisiä veronmaksajia haluaisivat purkaa nämä sopimukset. Myös Suomi on aina tietyin välein pyrkinyt siihen. Nuo sitoumukset kuitenkin ovat kaksipuolisia ja takaavat esimerkiksi EU-kansalaisille Espanjassa samat oikeudet terveys- ynnä muihin palveluihin kuin espanjalaisille. Tästä hyötyvät erityisesti eläkeläiset, joita kausisiirtolaisista on enemmistö.

Espanjan liittyttyä Euroopan unionin jäseneksi 1986 maahanmuutto helpottui, mutta ratkaisevasti tilanne muuttui suomalaisten kannalta Suomen Euroopan Unionin jäsenyyden myötä 1995. Espanjaan pysyvästi muuttavien määrä lisääntyi selvästi, ja suomalaisia lasketaan talvisin Aurinkorannikolla olevan noin 20 000, joista virallisissa muuttotilastoissa 2000-luvun alussa on noin 5 000 (Liite 2). Suurin osa tästä joukosta on eläkeikäisiä, jotka viettävät kesäkauden Suomessa. Sodan jälkeen syntyneiden ikäluokkien eläkkeelle siirtyminen ja vuorotteluvapaajärjestelmä lisäsivät ja lisäävät yhä ulkосуomalaisten määrää. Väen lisääntyessä tiedontarve uudesta asuinmaasta kasvaa.

2.4 Espanjassa asuvat suomalaiset siirtolaiset

Vuonna 1971 Siirtolaisinstituutin tilaston mukaan Espanjassa asuvia Suomen kansalaisia oli 461, kun lukumäärä vuonna 2001 oli 4.680 (Liite 2). Jos tätä määrää suhteutetaan Aurinkorannikolla ilmestyvien lehtien painosmäärään, on laskettava asiakaskuntaan kuuluviksi myös viikokoturistit ja tilapäisesti Espanjassa asuvat sekä Espanjasta kiinnostuneet irtoluvun ostajat ja vuositilaajat. Osa talvikaudet Espanjassa viettävistä eläkeläisistä ei kirjaudu tilastoihin silloin, kun he kuuluvat suomalaisen sosiaaliturvan piiriin ja viettävät yli puolet vuodesta Suomessa. Lentomatkatilastot eivät anna oikeaa kuvaa, kun nykyisin kuljetaan vapaasti eikä määränpäättä tarvitse kenellekään ilmoittaa, autoilla tai junilla matkaavista puhumattakaan.

3 Uutisnälkä ja sanomalehtien lukutottumukset Euroopassa

Malagan yliopiston viestinnän laitoksen professori Diaz Nosty on verrannut neljän pohjoisen ja neljän eteläisen EU-maan sanomalehtien levikkilukuja. Vaikka lehtien neljän maan levikit ovat suurin piirtein samat, on väestö eteläisissä neljässä valtiossa moninkertainen. Se kuvaa Euroopan unionin eteläisten ja pohjoisten maiden lukemistottumusten ja päivittäisen tiedonhankinnan suurta kulttuuriero.

Taulukko 1. Sanomalehtien levikit c. väestö EU:n pohjoisissa ja eteläisissä maissa 2003 (Diaz Nosty, *El Déficit Mediático, Donde España no converge con Europa*, 2004, 114)

Sanomalehtien levikki EU:n pohjoisissa ja eteläisissä maissa (2003)

	Väestö (x1000)	Lehtien levikki (x1000)	Indeksi*
Suomi	5 206	2 243	430,8
Ruotsi	8 976	3 668	408,6
Tanska	5 400	1 381	255,7
Alankomaat	16 192	4 204	259,6
Pohjoiset maat yhteensä	35 774	11 496	321,4
Espanja	40 709	4 200	103,2
Italia	58 500	5 811	99,3
Kreikka	10 934	622	56,9
Portugali	10 356	571	55,1
Eteläiset maat yhteensä	120 499	11 204	93,0

* kappaletta 1.000 asukasta kohti. Ei sisällä ilmaisjakelulehtiä.

Suomi johtaa tätäkin tilastoa ja Ruotsi seuraa hyvänä kakkosena. Tässä teemassa Euroopan pohjoinen ja eteläinen ulottuvuus ovat mahdollisimman kaukana toisistaan, vaikka neljänneksi pohjoiseksi maaksi vertailuun on otettu 16 miljoonan asukkaan Alankomaat, kun Norjasta EU:hun kuulumattomana maana ei ole vertailukelpoisia tietoja. Näin ovat levikkiluvut lähes samansuuruiset neljässä maassa. Ero saattaisi olla vielä suurempi, mikäli Norjasta olisi vastaavalla tavalla kerätyt luvut saatavissa. Lisäksi etelämaissa levikeissä on myös säännöllisesti ilmestyvät maksulliset urheilulehdet, joissa kirjoitetaan jalkapallo-otteluista ja joita lukevat miehet. Kyse on siis urheilu-uutisinnostuksesta (Diaz Nosty, 21.11.2005).

3.1 Suomalaisten lukutottumukset eurooppalaisiin verrattuina

Suomalaiset johtavat myös tilastoja, joihin on kerätty päivälehtien ja aikakauslehtien lisäksi kirjojen lukutottumukset. Kaava noudattaa samaa linjaa, kuin edellisessä taulukossa voidaan nähdä, eli erot eteläisen ja pohjoisen Euroopan unionin maiden välillä ovat huomattavat. Italiasta ei ole saatu aikakauslehti- ja kirjojen lukutietoja, mutta ne ovat hyvin alhaiset.

Taulukko 2. 15 EU-maan lukutottumusten tunnusarvoja, tiedot vuodelta 2002
(Diaz Nosty, B, El Déficit Mediático, Donde España no converge con Europa, 2004, 117)

Maa	Päivälehdet	Aikakauslehdet	Kirjat	Edellisten KA
Suomi	77,8	61,5	64,0	67,8
Luxemburg	77,8	51,7	63,0	64,2
Ruotsi	77,7	34,9	71,6	61,4
Tanska	56,3	47,5	63,9	55,9
Saksa	65,5	46,2	51,5	54,4
Britannia	56,6	29,8	73,4	53,3
Itävalta	61,4	30,5	58,5	50,1
Alankomaat	56,2	25,1	68,0	49,8
Irlanti	53,0	25,1	69,6	49,2
Ranska	32,2	38,7	67,7	46,2
Belgia	31,2	33,8	54,3	39,8
Italia	32,6	ei tietoa	ei tietoa	0
Espanja	24,8	17,8	46,9	29,8
Kreikka	20,3	17,6	47,5	28,5
Portugali	25,1	25,0	30,5	26,9
EU-15 maata	49,9	34,8	60,8	48,2

Lukutottumusten arvoja: lukevat päivälehdet: 5–7 päivänä viikossa; aikakauslehdet: kerran tai useammin viikossa; kirjat: 4 kirjaa tai enemmän vuodessa

3.2 Suomalaisen päivälehtien ja aikakauslehtien taso

Edellisistä tilastoista voi perustellusti päätellä suomalaisten lehtien tason olevan lukijoiden mielestä hyvä. Tuskin tällaisia tuloksia saataisiin vuosia tai vuosikymmeniä painotuotteilla, joihin ei voi luottaa. Suomalaisia sanoma- ja aikakauslehtiä on kehitetty lukijaystävällisiksi rakenteeltaan ja sisältö on toimittaja- ja muun tasokkaan koulutuksen ansiosta vaivattomasti luettavaa ja ymmärrettävää. Kukaan ei esimerkiksi osannut sanoa, miten voitaisiin espanjaksi sanoa sanomalehdestä lukijaystävällinen tai kuluttajaystävällinen. Sellaista käsitettä ei tunneta. Lisäksi logistiikka toimii Suomessa erinomaisesti ja suomalaiset, kuten myös monet pohjoismaalaiset, saavat lehtensä aamuvarhain kotiin kannettuina - olipa sää mikä hyvänsä.

Eteläisissä maissa päivän lehdet ostetaan kioskeista. Viime vuosina espanjalaisetkin kustantamot ovat ryhtyneet tarjoamaan tilaussopimuksia. Valitettavasti niiden varmuuteen on vaikea uskoa ainakaan eteläisissä osissa logistiikan toimimattomuuden takia. Espanjalainen lehdistö ja sähköinen viestintä kärsivät lisäksi politiikan ja yritysmaailman painostuksesta eikä näin nauti lukijoiden luottamusta. Siitä seuraa myös se, että toimittajiksi yliopistosta pätevöityvät kokevat yllätyksen valmistuttuaan aliarvostettuun ja alipalkattuun työhön (Farias Battle, P. 2007).

4 Suomenkielisten lehtien vaiheita

Irmeli ja Stig Westerdahl, nuori suomalaispariskunta käynnisti 1985 suomenkielisten lehtien ja painotuotteiden julkaisemisen Espanjan Aurinkorannikolla. Hiljattain diktatuurista vapautuneen valtion yhteiskunnallinen tilanne, toimittamiseen saatavan luvan hankinta ja teknistöiminnalliset hankaluudet vaativat monenlaisia ponnistuksia ja uskomattoman rohkeuden. Lehden julkaisemiseen tarvittavat toimitukset, painotyöt, jakelu ja postitus tuottivat ongelmia. Tuolloin vasta heräämässä oleva demokraattinen kehitys ja täysin puuttuva logistiikka, joka tänä päivänäkään ei vielä ole eurooppalaisella keskitasolla, ovat olleet yritystoiminnan uskomattomia taisteluvastustajia. Kaikesta huolimatta yli 20 vuoden jälkeen saman perheen jäseniä toimii edelleen hyvin kehittyneiden julkaisujen teossa.

Olé-erikoisaikakauslehti ilmestyi ensimmäisen kerran 1985. Lehteä on nyt julkaistu 22 vuotta. Westerdahlit ryhtyivät myös toimittamaan tabloidikokoista ilmaisjakelulehteä, ja ensimmäinen Suomalainen Espanjassa -sanomalehti näki päivänvalon joulukuussa 1991 päätoimittajanaan Irmeli Westerdahl. Lehti on nyt 17-vuotias. Sekä Olé-aikakauslehden että Suomalainen Espanjassa -lehden päätoimittajana on vuodesta 2006 Westerdahlien tytär Katia Westerdahl.

Espanjan Sanomat -ilmaisjakelulehti ilmestyi ensimmäisen kerran syksyllä 1997. Päätoimittaja ja perustaja Arto Rynnänen toimi sitä ennen Olé-lehden avustajana ja päätoimittajana Olé-lehden numeroiden 2/1995-4/1997 ilmestyessä. Espanjan Sanomat -lehteä on julkaistu 10 vuotta.

Ota toma -ilmaisjakelulehden ensimmäinen painos ilmestyi keväällä 2006. Päätoimittaja on Anneli Enqvist. Hänkin työskenteli lähes 5 vuotta Olé-lehden toimitussihteerinä. Ota toma -lehti on kaksi vuotta vanha.

Uusi Fuengirola -kaupunkilehti on ilmainen ja ilmestynyt syksystä 2006. Päätoimittaja on Antti Pekkarinen ja painopiste on Aurinkorannikon uutisissa. Lehti on kohta kaksi vuotta vanha. Uusi Fuengirola -kaupunkilehti ilmestyi ensimmäisen kerran 5.10.2006 ja ilmestyy viikoittain kesätaukoa lukuun ottamatta. Pekkarinen on ainut lehden julkaisija ja päätoimittaja, joka ei ole työskennellyt Olé-lehdessä.

4.1 Olé-lehti

Olé-lehden perustaja ja päätoimittaja Stig Westerdahl rajaa lehden aihepiirit ensimmäisessä, toukokuussa 1985 ilmestyneessä numerossa seuraavasti:

- matkailu, asuminen, toimeentulo, kulttuuri ja historia
- verotus ja valuuttakysymykset
- rakentaminen ja kiinteistökysymykset
- terveys ja terveydenhoito
- espanjalainen keittiö.

Monenlaiset suomalaisyhteisön hyvinvointia ja keskinäistä toimintaa edistäviä aloitteita ovat luettavissa Stig Westerdahlin lehdissä lanseeraamiin aloitteisiin ja toiminnan jatkumiseen, joista esimerkkeinä Suomi-koulun aikaansaaminen eli lauantaikoulu lapsille yhdessä Asociación Finlandesa Costa del Solin kanssa. Sen perustalta hän jatkoi aktiivisesti suomalaisen peruskoulun ja lukion aloitteen läpiviemistä. Evankelisluterilaisen seurakunnan toiminta ja papin viransaaminen ja viran jatkuminen sekä monet muut siirtokunnan kannalta tärkeät asiat saivat Stig Westerdahlin ottamaan voimakkaasti kantaa Aurinkorannikon asukkaiden puolesta Olé-lehden pääkirjoituksissa päätoimittajana ollessaan 1985–1995 ja 1997–2006.

Vuonna 1985 linjatut aiheet olivat yhtä ajankohtaisia vielä uudelle vuosituhannele siirryttäessä. Muutamien teemojen kohdalla vain historiallinen ja yhteiskunnallinen kehitys oli laajentanut aiheen käsittelyaluetta, kuten valuutta ja verotus, matkailu, koulutus ja seurakunta sekä paljon muuta. Aihealueet ovat samoja, mutta laajempialaisia, johon ovat vaikuttaneet mm. Espanjan kehittyminen demokratiaksi, Euroopan ja EU:n laajentuminen ja lähentyminen. Esimerkiksi valuutta-aihealue painottui Suomen Pankin valuuttasäännöstelystä luopumisen jälkeen käsittelemään sijoitustoimintaa ja eurooppalaista pankkibisnestä yleisesti.

4.1.1 Olé-erikoisaikakauslehti 1985–1995

Olé-lehden saavutettua 10 vuoden iän vuonna 1995 päätoimittaja Stig Westerdahl toteaa alussa antamiensa aiheiden olevan päteviä edelleenkin. Lisäksi hän toteaa, että palaute on ollut myönteistä ja työtä jatketaan lehteä kehittämällä ja asiakaskuntaa kuuntelemalla. Nimiösivulla on lukenut alusta alkaen, että lehti on tarkoitettu niille, jotka haluavat nauttia Espanjassa olostaan.

Ensimmäisten viiden vuoden aikana muiden aiheiden ohella lehti julkaisi Mallorcan (5/1986) ja Kanarian (6/1986) erikoisnumerot. Niillä oli tarkoitus lisätä lehden lukijoiden kiinnostusta ja tietämystä Espanjasta. Numerosta 3/1987 alettiin julkaista espanjankielistä sivua Resumen, johon oli referoitu kaikki lehden artikkelit. Se tehtiin viranomaisten toivomuksesta, sillä he valittivat, etteivät ymmärrä sisällöstä mitään (Westerdahl, S. 1985). Se kuvaa vielä tuon ajan yhteiskunnallista tilannetta ja tarvetta kontrolloida, mitä maassa kirjoitetaan. Espanjastahan tuli EU:n jäsenvaltio vuonna 1986.

Vuonna 1987 Olé-lehdessä 3/1987 päätoimittaja Stig Westerdahl herätti keskustelun suomenkielisestä koulusta. Olihan siirtokunnassa perheitä, joissa puhuttiin sekä espanjaa että suomea. Westerdahl piti tärkeänä suomen kielen säilymisen näiden lasten keskuudessa. Koulun perustamispäätöstä saatiin vielä odottaa. Vuoden 1987 viimeisessä numerossa kerrottiin kirkolliskouksen päätöksestä avata papin virka Manner-Espanjaan vuoden 1988 alusta. Papin saamista rannikolle Westerdahl oli pitänyt 80-luvun lehdissä yllä säännöllisesti.

Vuosi 1992 oli Espanjassa juhluvuosi. Barcelonassa pidettiin olympialaiset ja Sevillassa EXPO '92 -maailmannäyttely. Madrid oli vuoden Euroopan kulttuuripääkaupunki ja 500 vuotta tuli kuluneeksi siitä, kun Kristoffer Columbus löysi Amerikan.

Olé-lehti julkaisi vuoden 1992 kohokohdista 1991 erikoisjulkaisun Fiesta '92. Vuoden 1994 kesällä ilmestyi 132-sivuinen tietopaketti Olé Espanjaan. Suomi oli allekirjoittanut ETA-sopimuksen, joka toi mukanaan paljon suuria muutoksia Espanjassa oleskelevien suomalaisten asemaan (Peltola, 1995). Samassa numerossa kerrottiin myös, että suomalaisia matkailijoita vierailee vuosittain Espanjassa 450–500.000 ja luonnollisesti juhluvuonna odotetaan vielä runsaslukuisempaa kävijämäärää.

4.1.2 Olé-erikoisaikakauslehti 1995–2005

Lehden tultua 2005 kahdenkymmenen vuoden ikään lukijapalaute oli kannustavaa. Teemat ovat pysyneet samoina ja hakeneet ajankohtaisuuden aina niin suomalaisen kuin espanjalaisenkin yhteiskunnallisen kehityksen erityispiirteitä seuraten. Lukijatutkimuksen tuloksia ei eritellä yksityiskohtaisesti, Westerdahl referoi ohimennen lukijoiden palautteita pääkirjoituksessa vuonna 1996. Vuonna 2005 tehtyä lukijatutkimusta ei ole vielä numeroon 4/08 mennessä käsitelty.

Lehtien artikkelien aiheiden jakauma vuonna 1985, 1990, 1995, 2000 ja 2005 on luettavissa liitteessä, johon olen kerännyt artikkelien lukumäärät mainittujen vuosien numeroista (Liite 3).

– Henkilöesittelyt

Vuosien mittaan henkilöesittelyiden määrä on lisääntynyt. Ensimmäisen vuoden numeroissa ei varsinaista henkilöesittelyä ollut ollenkaan, mutta sitten jo viiden vuoden kuluttua keskimäärin kaksi tai kolme numeroa kohti. Kiinnostavina pidettiin niin suomalaisia kuin espanjalaisiakin taiteilijoita, poliitikkoja ja muita tunnettuja henkilöitä.

– Matkailu ja asuminen Espanjassa

Nämä aiheet ovat luonnollisesti käsitelty 20 vuoden aikana moneen kertaan. Aina löytyy uusi näkökulma esimerkiksi matkustaa johonkin espanjalaiseen kaupunkiin. Samoin asumisen muodot ja suuntauksat saavat tietyn ajoin uusia tuulia. Vaihtuvat uudet toimittajat ja avustajat löytävät jotain uutta kaikesta vanhasta. Lisäksi tekniikka muuttuu ja mukaan saadaan toisenlaista tietoa ja näkymät eri kohteista ovat uusien kuvausten valossa houkuttelevampia.

– Kulttuuri, Historia ja Yleistietous

Tämä osa-alue koostuu erinomaisesti kirjoitetuista ja kootuista artikkeleista Espanjan historiasta, kulttuurista ja yleistietoudesta esimerkiksi nykyhetken politiikasta. 1990-luvulla professori A. Teinosen kirjoituksia uskonnollisista menoista, tavoista ja kulttuurista. 2000-luvulla toimittaja Jyrki Palo kirjoittaa erilaisista yhteiskunnallisista ilmiöistä.

– Yrittäjänä Espanjassa, Verotus, Lainsäädäntö ja Kiinteistöasiat

Yrittäjänä Espanjassa esittelee henkilöitä yritystensä takana. Artikkelit voi esitellä naisen, joka toimii yrittäjänä tai esitellä kiinteistövälittäjän yrityselämää. Mukana on sekä naisia että miehiä. Verotus käsittelee muutoksia, joita tulee erilaisissa vero-oikeudellisissa asioissa. Lehti muistuttaa ja antaa malleja veroilmoituksen tekemiseen. Nämähän säädökset muuttuvat aika ajoin, ja ulkosuomalaisissakin on erilaisen statuksen henkilöitä, joten neuvon kanssa täytyy olla hyvin tarkka. Kiinteistöasiat saattavat liittyä lainsäädäntöön, verotukseen tai kiinteistöjen kunnostukseen yms.

– Terveydenhoito

Terveydenhoito on ollut koko ajan merkittävässä asemassa lehden sivuilla. Luonnollisesti lukijakunnasta enemmistö on tullut tai suunnittelee tulevansa Aurinkorannikolle juuri terveyden tai elämän laadun takia. Mukana on niin lääkärinpalsta kuin monta muuta terveyteen

liittyy aihealuetta lisääntyvästi lehtien numeroiden vuosittain lisääntyessä. Perhelääkäri Pentti Raaste on kirjoittanut terveydestä ensimmäisestä numerosta 1985 lähtien.

– Espanjalainen keittiö

Matti Larres, ruuan ja viinin asiantuntija, on kirjoittanut ensimmäisestä numerosta lähtien espanjalaisesta keittiöstä. Aiheet on käsitelty kiinnostavasti, ja aina hän on löytänyt uuden näkökulman johonkin aiheeseen, joka jo tuntuu moneen kertaan käsitellyltä.

– Lemmikit

Vuoden 1995 jälkeen alkoi ilmestyä Kysy eläinlääkäriltä -palsta, jossa eläinlääkäri Susanne Kamu vastaa kysymyksiin. Lisäksi on muitakin artikkeleita lemmikeistä, kuten esimerkiksi Miten matkustan lemmikkini kanssa tai Haluatko lentokummiksi. Lentokummi on henkilö, joka vie Espanjasta huostaan otetun lemmikin mukanaan Suomeen jollekin suomalaiselle lemmikin ystävälle.

– Matkavinkit

Tämä juttusarja voimistuu kevättalvisin, kun muuttolinnot alkavat pakkailla tavaroitaan kohti pohjoista. Silloin halutaan jakaa vinkkejä, mitä kautta matkustetaan ja mitä kannattaa Euroopan läpi matkatessa nähdä. Vuonna 1985 näitä artikkeleita oli huomattava määrä, 4 numeroa ja 12 matkavinkkiä, mutta silloin useat matkasivat autoilla etelään ja palasivat takaisin keväällä. Lentoja oli vähän, suoria lentoja tuskin ollenkaan, ja ne olivat huomattavasti kalliimpia kuin tänä päivänä. Nyt tilanne on päinvastainen. Edelleen autolla matkaajia riittää, mutta nykyisin esitellään teknisiä laitteita, joiden avulla voi helpottaa Euroopan läpi ajamista.

– Seurakunta

Seurakunnalla on aina ollut vahva sija Olé-lehden sivuilla. Jokainen virassa ollut pappi on voinut rakentaa henkilökuvaansa oman palstansa kirjoituksilla: 1990-luvulla Pedro-Papin porinoita ja 2000-luvulla Jasse-papin palsta. Sivulla on myös Suomen evankelis-luterilaisen kirkon Aurinkorannikon seurakunnan ohjelma kuukaudeksi.

– Liikenne ja autoasiat

Nämä ovat sellaisia joka lehden välttämättömyksiä. Ellei jokin liikenteeseen, rekisteröintiin tai ajolupiin liittyvä asia ole muuttunut, niin sitten Suomessa on muutettu jotain tuontiauton lakia tai tullausjärjestelmää. Näistä riittää kirjoittamista jokaiseen numeroon.

– Lukijan mielipide

Mielipiteen ilmaisuun Olé-lehti on houkutelut jo vuosia, mutta jotenkin innostusta ei ollut. Nyt näyttää kirjoitusten määrä olevan nousussa. Ehkä kynnyks on matalampi ja rannikolla enemmän kirjoittajia kuin aikaisemmin.

– Ajastin ja EU-tieto

Ajastin kertoo pikku-uutisia ja esimerkiksi vuoden 2005 numerossa 11 oli yhteensä 120 pikku-uutista. Se on hyvä lisä, sillä niissä on paljon tiedonarvoista asiaa. EU-tietoa oli hämmästyttävän vähän, mutta osa saattaa liittyä lainsäädäntöön tai liikenne- ja autoasioihin tms. Toisin arvelisin muitakin EU-tiedonjyviä olevan.

– Kirjavinkki

Kirjakauppa kertoo kuukauden suosituimmat kirjat ja kirjauutuudet.

4.1.3 Lehden avustajat ja ilmoittajat

Kahdenkymmenen vuoden aikana lehden avustajat ja ilmoittajat ovat eläneet uskollisesti Olé-lehden mukana. Lääkärin palstalle ensimmäisestä numerosta alkaen kirjoittaneen perhelääkäri Pentti Raasteen ohella rannikolla toimiva lääkäri Juhani Sandholmin neuvoja terveydenhoidosta on voitu omaksua Olé-lehdestä vuosien ajan. Aurinkorannikolla vierailevat erikoislääkärit ovat kirjoittaneet artikkeleita tai antaneet haastatteluja. Samoin vuodesta 1985 alkaen espanjalaisesta gastronomiasta kiinnostunut Matti Larres on käsitellyt ruoka- ja juomakulttuuriin liittyviä asioita ja erikoisuuksia ja esitellyt lehden sivuilla ruokareseptejä ja ravintoloita, kuten myös viinejä ja muita paikallisia juomia. Elias Hasilan pakinat ovat vakiosarjoja lehden sivuilla.

Pitkään avustajana ja toimittajana artikkeleita kirjoittanut Olavi Peltola oli vuosia Helsingissä Suomi-Espanja Seura ry:n toiminnanjohtajana ennen Aurinkorannikolle muuttoaan (Klemi, M, 1997). Hänen kirjoituksensa espanjalaisesta elämästä ja elämästä Espanjassa, tavoista ja monista muista aiheista ovat olleet hyvin luettuja. Lisäksi hän on kuulunut vuonna 1997 perustettuun Ulkosuomalaisparlamenttiin Välimerenmaiden, Afrikan ja Lähi-idän edustajana. Ulkosuomalaisparlamentin terveiset ovat välittyneet hänen kauttaan Olé-lehden lukijoille ja päinvastoin.

Mainostilaa ovat ilmoituksiinsa käyttäneet säännöllisesti muiden muassa Matkatoimisto Carnival Tours, Huonekaluliike Muebles Daneses, Aquavital nykyisin Finn Homes ja Ravnbourg Auto.

Vuonna 1985 lehteä toimittivat kaksistaan Irmeli ja Stig Westerdahl. 1990 oli palkattuina ilmoitusmyyjä ja asiakaspalvelija sekä lukuisia vakituisia avustajia. 15-vuotisen toiminnan jälkeen lehti työllisti vuonna 2000 eri tehtävissä jo 20 henkilöä ja vuonna 2005 yli 20 henkilöä.

4.1.4 Visuaalinen ilme

Olé-lehti oli neljä ensimmäistä vuotta pienikokoinen (17 x 22 cm), pääasiassa mustavalkoinen lehti. Ainoastaan kannet ja sisäsivu olivat värilliset. Vuonna 1989 lehdestä tuli A4-kokoinen väripainatukseen soveltuvalla paperilla painettu lähes 100-sivuinen lehti. Sen jälkeen koko on pysynyt suurin piirtein samana, mutta grafiikan ja visuaalisen ilmeen hienosäätöä on tapahtunut aika ajoin. Erityisesti kuvien taso ja värien puhtaus ovat parantuneet vuoden 1997 jälkeen. Painos on noin 15 000, joista Suomeen lähtee 8 000 ja Espanjaan jää 7 000 tilaajille ja irtomyyntiin. Lehti ilmoittaa omilla sivuillaan yhdellä lehdellä olevan keskimäärin neljä lukijaa. Tällä hetkellä Olé-lehti maksaa Suomessa 8, Espanjan mantereella 5,50 ja Kanarialla 5,80 euroa.

4.2 Suomalainen Espanjassa -ilmaisjakelulehti

Suomalainen Espanjassa, Olé-kustantamon julkaisema tabloidikokoinen ilmaisjakelulehti, ilmestyi ensimmäisen kerran joulukuussa 1991. Lehti sisältää ajankohtaisia uutisia Espanjasta ja suomalaisyhteisöjen tiedotteita erilaisista tapahtumista. Lehdessä on myös yleisönosasto-kirjoituksia ja pakinoita espanjalaisesta elämänmenosta, jotka lähentävät niin vakinaisempia suomalaisasukkaita kuin lomailevia turistejakin arkiseen elämänmenoon Espanjassa. Lehti ilmestyy yhdeksän kertaa vuodessa. Vuoden 2007 viimeinen numero oli järjestyksessään 139. Suomalainen Espanjassa -lehti on jakelupisteissä Costa del Solilla ja Costa Blancalla ilmainen ja sen voi tilata muualle Espanjaan tai Suomeen toimituskulujen hinnalla.

Suomalainen Espanjassa -lehti on 32-sivuinen ja esimerkiksi viimeaikaiset pääotsikot lehden etusivulla ovat olleet:

- Euro käy kukkarolle (helmi-maaliskuu 2006, nro 123)
- Korruptioskandaali vavisuttaa Marbellaa (huhti-toukokuu 2006, 125)
- Leonorin kruunu vaarassa (loka-marraskuu 2006, nro 128)
- Poliitikot kosiskelevat ulkomaalaisia kevään kunnallisvaaleissa (marras-joulukuu 2006, nro 129)
- Infanta Sofia on syntynyt (kesä 2007, nro 135) (Infanta = prinsessa)
- Lihominen ja laiskistuminen huolestuttavat Espanjassa (joulukuu 2007, nro 139).

Ajankohtaisten uutisten lisäksi lehti on odotettu etenkin vakinaisesti asuvien keskuudessa, sillä siitä on jo vuosia ollut luettavissa TV Finlandin ohjelmatiedot. Suomen television satelliittilähetykset alkoivat Aurinkorannikolla vuonna 1997.

4.2.1 Aurinkorannikon vanhin ilmaisjakelulehti

Vuoden 2007 ensimmäisessä numerossa päätoimittaja Katia Westerdahl luonnehtii lehden 15-vuotista historiaa seuraavasti:

Tässä kuussa kädessäsi pitämä Suomalainen Espanjassa -lehti täyttää 15 vuotta. Lehtiä oli meitä ennen ja niitä perustetaan kuin sieniä sateella tänäkin päivänä, mutta Suomalainen Espanjassa on ja pysyy. Siitä on kiittäminen uskollisia ilmoitusasiakkaitamme, he ovat uskoneet meihin ja vuosien varrella havainneet uskon vaikuttaneen positiivisesti heidän liiketoimintaansa. Joka kuukausi saamme myös hämmästyä sitä, miten lehdet sa-

nanmukaisesti viedään käsistä heti, kun ne saapuvat painosta. kiitos, lukijat! (Westerdahl, Katia, Suomalainen Espanjassa nro 130.)

Pääkirjoituksen alku luonnehtii parhaiten sitä tilannetta, joka kilpailullisesti on vallitseva 2000-luvulla. Uusia lehtiä on tosiaan tullut ja mennyt, mutta aika näyttää kilpailukyvyn ja kestävyuden. Tämä pääkirjoitus on kokonaisuudessaan liitteenä, sillä se kuvaa hyvin sitä ajatusmaailmaa, joka on toisen sukupolven ulkosuomalaisella lähes koko nuoruutensa ja aikuisuutensa ulkomailla viettäneellä, mutta vahvan suomalaisen arvomaailman omaksuneella nuorella aikuisella. Rivien välistä on luettavissa vuoden 2006 tilanne, kun kaksi uutta ilmaislehteä ilmestyi samoille markkinoille (Liite 4).

Suomalainen Espanjassa sisältää runsaasti pikku-uutisia kuukauden aikana Espanjassa ajankohtaisista aiheista. Uutiset ovat samantyyppisiä kuin paikallisissa lehdissä on julkaistu, joskin osaa on laajennettu ulkomaalaisväestöä koskevilla asiatiedoilla. Näitä uutisia ovat lainsäädännön muutokset ja muut jokapäiväiseen elämään liittyvät tärkeät tietämisen aiheet.

Lisäksi on koottu yhteenvetoja eri teemoista. Teemat toistuvat ilmestymiskuukausittain.

Alla esimerkki marraskuun 2007 lehdestä

- Espanjassa tapahtuu: Minne mennä, mitä tehdä
- Ajankohtaista Espanjassa
- Costa Blanca – uutiset
- Costa del Sol – uutiset
- www.espanjanasuntoporssi.com
- Suomalainen Espanjassa (henkilökuvauksia, suomalaisyhdistysten ohjelmia)
- TV Finland ohjelmat 16.11. – 15.12.2007
- Herkkuhetki (ruokaohjeita).

4.2.2 Suomalainen Espanjassa ilmoittajat ja painosmäärät

Luonnollisesti ilmaislehden talous on vahvasti sidoksissa ilmoitustilan ostajiin. Vanhoja lehden vuosikertoja selatessa voi todeta, että mainostilan ostajat eli ilmoittajat ovat pysyneet hyvin uskollisina vuosikaudet. Lehtihän tavoittaa melkoisen asiakaskunnan, kun ilmaisjakelu Espanjassa on 10 500 lehteä ja loput 1 500 lennätetään tilauksina ja näytejakeluna Suomeen.

4.2.3 Lehden visuaalinen ilme

Suomalainen Espanjassa on ilmestymisensä ajan huolehtinut visuaalisesta ilmeestään uusiutumalla ajan hengen mukaan. Ilmaisjakelu- ja sanomalehdeksi se on erittäin värikäs ja ulkonäöltään iloinen. Kuvat ovat hyviä ja taitto selkeä, vaikka lehden pikku-uutiset ja mainosilmoitukset pilkkovat sivuja pieniin osioihin. Sivut jakautuvat teemoihin, joista maininta kohdassa 4.2.1. Sen jälkeen, kun lehden grafiikkaan on tullut nuori naistyöntekijä, on lehden ilme muuttunut kevyemmäksi, puhdasvärisemmäksi ja houkuttelevammaksi.

4.3 Espanjan Sanomat -ilmaisjakelulehti

Sanomalehden ja aikakauslehden välimuotoinen Espanjan Sanomat julkaisi ensimmäisen numeronsa syksyllä 1997. Lehti ilmestyy kuukausittain syyskuusta kesäkuuhun ja julistaa toimituslinjakseen asiaa ja ajanvietettä. 10-vuotisjuhlanumerossa 96/97 joulukuussa 2007 päätoimittaja Arto Ryyänen kertoo samantyyppisistä alkuvaikeuksista kuin Olé-lehdellä oli jo vuonna 1985. Espanja oli vielä 2000-luvulle tultaessa melkoisesti jäljessä teknologian ja telekommunikaation kehityksestä, jota se on nyt kuronut umpeen viime vuosien aikana.

Vuoden 2007 aikana ilmestyi 10 lehteä ja niistä kahdeksan numeron aiheisisältö on jaettu nykyisen taiton mukaan selkeästi aihealueisiin.

4.3.1 Espanjan Sanomien sisältö

Taulukko 3. Vuoden 2007 kahdeksan lehden sisältö, numero 96/10-vuotisjuhlanumero

Espanjan Sanomat

	nro 87	nro 88	nro 90	nro 91	nro 93	nro 94	nro 95	nro 96*	Yhteensä
Sisältö	1	1	1	1	1	1	1	1	8
Raportti	1	1	1	1	1	1	1	1	8
Ihmiset Hän	3	2	2	3	4	2	3	1	20
Mielipide	1	1	1	1	2	1	1	1	9
Ajassa	6	5	6	6	7	7	5	4	46
Ihmisiä & Ilmiöitä	2	2	2	2	2	2	2	-	14
Kulttuuri	2	3	2	3	3	3	3	10	29
Historia	1	1	-	1	1	1	1	2	8
Kolumni	-	-	-	-	-	-	-	9	9
Matkailu	2	3	3	2	2	3	3	6	24
Asuminen	3	4	4	4	4	4	4	4	31
Hyvinvointi	3	2	3	1	2	5	13	6	35
Harrastukset	-	-	1	1	-	-	-	-	2
Kuluttaja	2	1	2	1	1	-	-	2	9
Talous	2	2	2	2	2	2	1	1	14
Gastronomia	4	3	3	3	2	3	1	1	20
TV Finland	2	2	2	2	2	2	2	-	14
Menovinkit	1	1	1	1	1	1	1	-	7
Costa Blanca	1	1	1	1	1	1	1	-	7
Mainos	2	3	3	4	3	2	3	4	24

- Raportti
Raportti käsittelee jotain ajankohtaista aihetta: Real Madrid etsii itseään, Ronaldo lähti Italiaan ja Bechham Yhdysvaltoihin (nro 88/2007), Välimeren dieetti terveellisempi kuin vähärasvainen ruokavalio (nro 95/2007) ja Espanjan Sanomat 10 vuotta (nro 96/2007).
- Ihmiset, Hän
Vuoden 2007 ensimmäisessä numerosta löytyy Aurinkorannikolla vierailevien näyttelijöiden Mikko Kivisen ja Tom Lindholmin haastattelu. Värttinän laulu kajahti Madridissa toukuun numerossa. Matti Lampela kipparoi aikoinaan Kar-Airia ja Aurinkorannikolla talvehtii yli 100 entistä ja nykyistä lentäjää nro 93. Matti Pärssinen palasi Madrid-instituutin johtajaksi nro 94. Ministeri Elisabeth Rehn, Suomen valtion riippumaton asiantuntija kävi juhlapuhjana Aurinkorannikon Suomen 90. itsenäisyyspäiväjuhlissa.
- Ajassa, Costa Blancan uutiset, Ihmisiä & Ilmiöitä ja Kulttuuri sekä Menovinkit
Nämä osiot sisältävät ajankohtaisia uutisia Espanjasta ja Euroopasta. Osa käsittelee yleistietoa niin lainsäädännöstä, yleisistä tapahtumista kuin ihmisistäkin. Sama koskee kulttuuria, joka voi sisältää syvällisemmän tarinan jostain kulttuuriaiheesta, uutuuskirjan esittelyn tai taidenäyttelyn avajaiset.
- Matkailu
Matkailu avartaa Espanjassa tai Suomessa asuvan lukijan maailmaa kertomalla Espanjan fiestoista, kaupungeista ja maakunnista. Tästä osiosta voit myös lukea espanjankielisiin Etelä-Amerikan maihin suuntautuvista matkoista. Kaikki on hyvin todentuntuista ja opastavia hotelli- ja matkaohjeineen.
- Asuminen ja Mainokset
Asuminen-sivut koostuvat asuntojen osto- ja myynti-ilmoituksista. Mukana on myös muut rivi-ilmoitukset ja asumiseen liittyviä yrittäjien mainoksia. Muu mainonta on sitten erillisesti lehden eri puolilla.
- Hyvinvointi, Kuluttaja, Gastronomia ja Harrastukset
Näiden osioiden alle on kerätty kaikki, mikä liittyy terveyteen, kauneudenhoitoon ja harrastuksiin. Näistä löytyy koko kirjo tarjontaa niin kauneusleikkauksista, lääkärin antamista oheista kuin ravintoloista ja ruokaresepteistä.

– TV Finlandin ohjelmat

Edellä mainittujen aiheiden lisäksi ensimmäisiä asioita, joita lehdestä Espanjassa asuja tarkistaa on TV Finlandin ohjelmat, ne ovat myös parissa muussa ilmaisjakelulehdessä.

Vaikka lehden linjaksi ilmoitetaan asiaa ja ajanvietettä, on sisältö hyvinkin asiapitoinen ja ajanviete tarkoittanee lähinnä niitä tilaisuuksia, joita ilmoitetaan pidettävän rannikolla. Tosin osioissa Ihmiset, Hän ja Ihmisiä & Ilmiöitä saatetaan esitellä viihdetaitelijoita, jotka käyvät esiintymismatkoilla Costa del Solilla tai muualla Espanjassa.

Lähes kaikissa tarkastelemissani Espanjan Sanomissa pääkirjoitukset painottuivat politiikkaan tai talouteen. Vanhoja vuosikertoja selatessa voi näistä helposti huomata, että joko asuin- tai kotimaassa tai molemmissa on alituisen valmisteilla tai käynnissä valtiolliset, kunnalliset tai EU-vaalit.

4.3.2 Espanjan Sanomien visuaalinen ilme

Espanjan Sanomat -lehti on vaivattomasti luettavissa selkeän jaottelunsa ansiosta. Sivujen selkeä jako aiheittain ja otsikkotekstit ohjaavat löytämään toivotun aiheen. Aikaisempina vuosina lehden värimaailma oli jokseenkin synkkä. Tänä päivänä vuosien takaisten lehtien tumma väri-tyy ei houkuttele tarttumaan niihin. Päätoimittaja Arto Rynnänen mainitsee 10-vuotisjuhlanumerossa, että Espanjan Sanomat -lehti on nykyään kokonaan nelivärinen makasiinilehti ja se painetaan edelleen kiiltämättömälle sanomalehtipaperille, joka on lukijaystävällinen (Espanjan Sanomat 96/97/2007). Graafiseen suunnitteluun on tullut mukaan myös naisnäkökulma viime aikoina.

4.4 Ota toma -ilmaislehti

Keväällä 2006 ilmestyi ensimmäinen Ota toma -ilmaislehti. Päätoimittaja Anneli Enqvist kirjoittaa ensimmäisessä pääkirjoituksessaan lehden syntyneen palvelemaan rannikon yrittäjiä, auringossa piipahtavia turisteja ja tietenkin vakinaisesti alueella asuvia suomalaisia. Lehti ilmestyy kolme kertaa vuodessa. Tähän mennessä on jakeluun tullut kuusi painosta.

4.4.1 Ota toma -sisältö

– Parhaat palvelut ja menovinkit

Ensimmäisestä numerosta lähtien sisältösivu on kaikissa erittäin selkeä ja sitä seuraa Hyvä tietää -sivut, joilla on pikkuilmoituksia tärkeistä muistettavista, tiedettävistä asioista ja ohjeita, kuinka selviää erilaisista tilanteista. Erittäin hyödyllisiä sivuja niin turisteille kuin vakinaisille asujille: puhelumaksuista, tärkeistä puhelinnumeroista, uskonnollisista tavoista ja paljon muuta.

– Asuminen

Sivut esittelevät haastatteluja jonkun henkilön muutosta, asumisesta, kiinteistönvälittäjän työstä ja samoilla sivuilla on aiheeseen liittyviä ilmoituksia ja mainoksia. Lehdistä voit löytää myös lainsäädännöllistä asumiseen liittyvää tietoa, kuten asumisluvan uusiminen, asunnon ostamisen erilaiset ongelmat ja asuntohintojen kehitykset.

– Ruoka & juoma

Artikkeleissa kerrotaan esimerkiksi, kuinka kahvin tilaaminen baarissa voi olla taitolaji, kuinka valmistat boqueronit kotona tai valitset viinin. Mukana on myös ravintoloiden esittelyjä ja samoilla sivuilla kerrotaan myös, kuinka sinne löytää.

– Kauneus ja terveys

Nimensä mukaan tähän alueeseen kuuluu kaikki kauneudenhoidosta terveydenhoitoon. Luonnollisesti liikuntaharrastukset ovat myös terveydenhoitoa ja golf- ja tenniksenharrastajien esittelyjä löytyy näiltä sivuilta. Koska Aurinkorannikolla ollaan, on vanhustenhoitoa ja -hoivaa esitelty näillä sivuilla.

– Parhaat palvelut

Yhteystiedot yrityksiin, jotka tarjoavat palvelujaan.

– Tapahtumat ja menovinkit

Tapahtumat ja menovinkit ovat enemmän yleisesittelyjä, mihin kannattaa tutustua ja mitä yleisesti on rannikolla tarjolla, koska lehti ilmestyy vain kolme kertaa vuodessa. Lehdissä on myös ehditty jo esitellä tunnettuja Espanjan matkakohteita Madrid, Gadiz, Granada ja Portugalin pääkaupunki Lissabon.

4.4.2 Ota toma -lehden visuaalinen ilme

Ota toma -lehden ulkoasu on konstailemattoman tyylikäs, selkeä ja myönteinen. Pikku-uutiset ja artikkelien kainalojutut on liitetty kokonaisuuteen harmonisesti. Ensimmäinen lehti ilmestyi 40-sivuisena ja vuoden 2007 viimeisessä numerossa 3/2007 oli jo 84 sivua. Tyylikkyytensä ja asiasisältönsä ansiosta sitä voisi kuvitella maksulliseksi. Lehti on myös luettavissa netistä www.otatoma.fi

4.5 Uusi Fuengirola -kaupunkilehti

Uusi Fuengirola -kaupunkilehti ilmestyi ensimmäisen kerran 5.10.2006 ja ilmestyy viikoittain kesätaukoa lukuun ottamatta. Päätoimittaja Antti Pekkarinen kirjoittaa ensimmäisessä pääkirjoituksessa kaupunkilehdelle olevan ominaista, että se kertoo kaiken oleellisen ilmestymisaluensa elämästä. Uusi Fuengirola kirjoittaa alueen uutisista, tapahtumista ja ihmisistä. Vuoden mittaan mukaan tulivat myös Costa Blancan uutiset. Lehti on kohta kaksi vuotta vanha.

Päätoimittaja Pekkarisella oli aikomus perustaa suomenkielinen paikallistelevisio Fuengirolan kaupunkiin, jossa asuu enemmistö Aurinkorannikon suomalaisväestöstä. Espanjan siirtyminen digiaikaan ja muut epävarmuudet vaikuttivat siihen, että lopputuloksena oli viikoittainen kaupunkilehti. Sehän puuttui vielä rannikolta.

4.5.1 Kaupunkilehden sisältö

- Uutiset, Ilmiöt
- Kauneus ja terveys
- Talous
- Ajassa mukana
- Urheilu
- TV Finland
- Asuminen
- Vapaa-aika
- Kotimaa
- Ajanviete
- Lukijan sivu
- Golf
- Tapahtumat
- Ilmoitukset.

4.5.2 Kaupunkilehden visuaalinen ilme

Kaupunkilehti on sanomalehdeksi värikäs ja hyvin käteen sopiva. Painosmäärä on 10.000 lehteä viikossa ja ilmestymispäivä torstai. Nettiversio on luettavissa jo keskiviikko-iltaisain osoitteessa www.uusifuengirola.fi.

5 Sähköinen viestintä

5.1 Radio Finlandia

Perinteistä graafista tuotantoa harjoittava Olé-kustantamo kokeili sähköistä viestintää ja Radio-Olé aloitti toimintansa 8.10.1989. Lähetykset olivat aluksi sunnuntaisin tunnin mittaisia ja kuul-tavissa Aurinkorannikon alueella. Olé-kustantamo totesi sähköisen viestinnän tuossa vaiheessa työlääksi ja Radio Olé loppui 29 lähetyskerran jälkeen (Peltola 1997, 208.)

Radiotoimittaja Teva Glad jatkoi keskeytynyttä radiotoimintaa 1990. Nykyisin Radio Finlandi-an lähetykset ovat maanantaista perjantaihin 16.30–19.00. Teva Glad käyttää Rannikon nopein suomalaismedia -tunnusta ja radio on kuultavissa suorana lähetyksenä myös netissä www.radiofinlandia.net. Lähetyksessä voi kuulla Aurinkorannikon uutiset, STT:n uutiset ja muuta Suomessa ja Espanjassa paljon puhuttaneita aiheita sekä suomalaisyhdistysten ohjelmia ja tapahtumia. Ohjelmassa haastatellaan rannikolla asuvia tai vierailevia tunnettuja henkilöitä ja joskus vierailaan Kanariansaarillakin kuulumisia ja terveisiä kuulemassa. Mainokset kuuluvat luonnollisesti tähän kaupalliseen radiotoimintaan.

5.2 Radio Suomi

Suomen Yleisradion ulkomaille suunnatut lähetykset voi kuunnella satelliitin kautta. Ohjelma on koostettu uutisista ja dokumenttiohjelmissä, joita on esitetty suomalaisilla radioasemilla tai televisiossa. Ennen Yleisradion säästökampanjaa, joka alkoi nykyisen pääjohtajan aikana, saa-toimme kuulla suomalaista musiikkia ja jotakin kevyttäkin ohjelmaa. Nyt parin vuoden aikana kaikki se on loppunut, ja meille lähetetään vain dokumentteja ja niiden uusintoja.

5.3 TV Finland

Suomen Yleisradion ohjelmakooste ulkosuomalaisille on mahdollista katsella satelliitin välityk-sellä. Koosteessa on Yleisradion TV1-, TV2- ja Mainostelevisiön TV3 -kanavien ohjelmista aikaan saatu paketti, joka lähetetään osaksi tosiaikaisena ja osaksi nauhoitettuna. Maksamme vuosittaisesta katselukortista noin 170 euroa vuodessa. Yleisradio toimittaa tätä ohjelmistoa Euroopan ulkosuomalaisille, ja näkyvyys on aina Kanariansaarilla asti. Saamme kaikki ohjelmat ilman mainoskatkoja. Tärkeimpiä ohjelmia ovat luonnollisesti Yleisradion ja Mainostelevisiön uutiset, maakuntakatsaukset, dokumenttiohjelmat ja vanhat suomalaiset elokuvat. Joitakin

viihdeohjelmia lähetetään pääasiassa lauantaisin. Tekijänoikeus rajaa lähetykset Suomessa valmistettuihin ohjelmiin.

6 Espanjansuomalaisilla on mistä valita

Espanjan Aurinkorannikon kausisiirtolaisilla ja satunnaisilla matkailijoilla on mahdollisuus valita kuukauden aikana viisi suomalaista lehteä, päivittäiset Suomen Yleisradion satelliittilähetykset ja paikallinen Radio Finlandia. On siis tietoa jaossa. Suomalainen Espanjassa, Espanjan Sanomat, Ota toma ja Uusi Fuengirola -ilmaislehdet on yksinkertainen ratkaisu asiakkaan kannalta, mutta jostakin niidenkin on rahoituksensa saatava toimiakseen ja elääkseen. 22-vuotiaan Olé-lehden ja 15-vuotiaan Suomalainen Espanjassa -lehden ilmoittajien uskollisuus on merkille pantava. Luonnollisesti Suomalainen Espanjassa -lehdellä on tukeva selkänöja Olé-kustantamon yli 20 vuotta hyvin paikkansa säilyttäneestä maksullisesta Olé-aikakauslehdestä ja lehden mainostilan ostajista. Jaettiinhan Olé-lehtikin aluksi ilmaiseksi näytenumeroina, ainoastaan tilaushinta Suomeen oli 120 mk (Olé-lehdet 1985 ja 1986).

Monet ulkосуomalaiset tilaavat Aurinkorannikolle ne päivälehdet, joita ovat Suomessakin tottuneet lukemaan: Helsingin Sanomat, Kaleva, Vasabladet, Aamulehti ym. Lehdet tulevat lentorahtina ja ovat suomalaisyrityksen jakamina luettavissa Aurinkorannikolla noin kello 18 ilmentymispäivän iltana.

6.1 Suomalaiset ovat kiintyneitä sanomalehtiin ja uutisiin

1800-luvun lopulta lähtien suomalaiset ovat kiintyneet omalla äidinkielellään painettuun sanaan ja kehitys näyttää jatkuvan edelleen.

Vaikka siis ajankäytöstä suurin osa kuluukin radion ja television parissa, suomalaisia on kuitenkin pidettävä ”lukijakansana”. Erilaisten kansainvälisten tilastojen yhdistelmät osoittavat, että suomalaiset lienevät ”lukemisen maailmanmestareita”. Meillä katsotaan televisiota vähemmän kuin muissa vastaavissa maissa ja luetaan enemmän. (Wiio 1989, 186.)

Wiio mainitsee tekstissään, että suomalaiset lienevät lukemisen maailmanmestareita, ja tarkoittaa tällä ensisijaisesti lehtien lukua. Wiion kirjoittaman Viestinnän perusteet ensimmäinen painos on ilmestynyt 1973. Kymmeniä vuosia myöhemmin samaan tulokseen ovat tulleet muut eurooppalaiset viestintien tutkijat.

6.2 EU-kansalaiset ja tiedotusvälineet

Kun tarkastellaan Euroopan unioniin kuuluvien pohjoismaalaisten ja etelämaalaisten television, radion ja päivälehtien kulutustottumuksia, saadaan vastaavanlaisia tuloksia kuin kohdassa 3 sanomalehtien lukutottumuksia käsiteltäessä. Tässä yhteydessä olen ottanut taulukkoon pohjoismaista Suomen, Ruotsin ja Tanskan ja eteläisistä maista Italian, Portugalin, Espanjan ja Kreikan, koko taulukko 15 EU-maan tilastoista on työn liitteenä (Liite 5).

Taulukko 4. Tiedotusvälineiden päivittäiset käyttötottumukset 7 EU-maassa.

Keskiarvo on laskettu 15-EU-maan perusteella***

(Diaz Nosty, El Déficit Mediático, Donde España no converge con Europa, 2004, 119)

Maa	Televisio		Radio		Päivälehdet		Indeksi mediat
	Päivittäin	Ei kos- kaan	Päivittäin	Ei kos- kaan	Päivittäin*	Ei kos- kaan	
	A	a	B	b	C	c	**
Suomi	84,2	1,0	47,7	6,0	77,8	0,9	67,3
Ruotsi	75,9	0,1	54,4	5,4	77,7	0,5	67,3
Tanska	79,6	0,6	65	5,4	56,3	4,8	63,4
Italia	78,3	1,0	21,4	26,1	32,6	15,4	29,9
Portugali	70,1	0,6	25,1	21,3	25,1	25,5	24,3
Espanja	64,6	0,8	24,3	25,4	24,8	23,4	21,4
Kreikka	65,3	1,3	22,9	31,6	20,3	30,5	15,0
KA***	70,2	1,3	43,9	12,9	48,9	11,7	46,1

* 5-7 päivänä viikossa

** mediaindeksi = $(A - a) + (B - b) + (C - c) / 3$

*** 15 EU-maan keskiarvo vuonna 2003 (Liite 5)

Kaikissa pohjoismaissa ylletään kolmen pääasiallisen joukkoviestintävälineen yli 50 prosentin käyttötottumuksiin, paitsi suomalaisten radion käyttö informaatiokanavana alittaa 50 prosenttia.

Edellisen perusteella voi päätellä, että suomalaiset ovat tasaisen vakiintuneita informaation kuluttajia. Jos tarjontaa on runsaasti, ovat laatuvaatimuksetkin silloin selvästi korkeammat.

6.3 Aurinkorannikon suomalaiset c. muiden maiden kausisiirtolaiset

Aurinkorannikolla on mahdotonta verrata lukutottumuksia eri kansallisuuksien välillä. Jonkinlaisen kuvan lehtien tarjonnasta antaa julkaisujen määrä ja painosmäärät. Ainoastaan kotimaan vuositilaajat ovat selvästi todennettavissa oleva ryhmä. Koska enemmistö lehdistä on ilmaisia, ei asiakaskuntaakaan pystytä tilastoimaan. Jos verrataan vuoden 2007 kunnallisvaaleissa äänioikeutettuja ulkomaalaisia (del Barrio 2006) ja heidän kansallisia sanoma- ja aikakauslehtiä, ovat suomalaiset viidellä julkaisulla jälleen ensimmäisellä sijalla: 78 julkaisukertaa ($11+9+10+3+45=78$) ja ruotsalaisilla 33 ($11+11+11=33$) (Liite 6).

Ruotsalaisilla lehtiä on vähemmän, painosmäärät lehteä kohti ovat samansuuruisia, mutta ruotsalaisia äänioikeutettuja on Espanjan tilastossa lähes kaksinkertainen määrä suomalaisiin verrattuna (Liite 6). Ruotsalaiset aikakauslehdet Svenska Magasinet ja Sueco ovat värikkäitä ja painettuja erittäin korkeatasoiselle kiiltävälle paperille. Ne ovat ulkoasultaan suomenkielisiä lehtiä koreampia, lähes pröystäileviä, mutta informaatioltaan köyhempiä. Visuaalinen ilme on vanhanaikainen ja tarkoitukseensa liian kalliin näköinen. Ainoastaan Sydkusten-sanomalehti edustaa nykypäivää.

Saksankielisten kausisiirtolaisten määrän ja lehtien painosmäärän välillä on vielä suurempi ero. Saksankielisten lehtien painosmäärät Costa del Solilla ja Costa Blancalla ovat vain 20 000 kappaletta ja saksalaisia, kirjautuneita EU-kansalaisia Espanjassa on noin 150 000, itävaltalaisia noin 8 000 eikä saksaa puhuvien uusien EU-maiden kansalaisten tarkkaa määrää tiedetä, kuten ei myöskään saksaa puhuvien sveitsiläisten, joille kyseiset lehdet ovat myös suunnattuja (del Barrio 2006). Espanjalaiset pitävät saksankielistä ja englanninkielistä väestöä sijoittajina ja matkailuteollisuuden ylläpitäjinä niin merkittävinä, että saksankielinen Sur deutsche Ausgabe (SDA) ja englanninkielinen Sur in English ovat espanjalaisen kustantajan lehtiä (Liite 7). Suomalaisille ja skandinaaveille suunnatut lehdet ovat oman kansallisuuden aikaansaannoksia.

Ruotsinkieliset voivat katsoa SVT Europa -satelliittilähetyksiä, jotka on koottu samalla periaatteella kuin suomalaistenkin. Luonnollisesti Espanjassa asuvien suomalaissiirtolaisten joukossa on myös äidinkieleltään ruotsinkielisiä. Kanava sai alkusysäyksensä 1960-luvulla suomalaisten siirtolaisten ajatuksesta saada kuulla Ruotsissa suomenkielisiä uutisia. SVT Europa -kanavasta kehittyi 1997 maailman ruotsalaisin kanava, ja nyt sitä katsellaan kaikilla maailman mantereilla (Veijalainen 2002). Kanavan johdossa on edelleenkin ulkosuomalaisia (www.svt-europa.se).

7 Viestinnän rooli ulkosuomalaisen identiteetin rakentajana

Meidät on tilastoissa todettu uutisriippuvaisiksi, ja todisteita on vielä siitä, että siirtyessämme maasta toiseen haluamme taata ajan tasalla pysymisen. Myös Ruotsin suomalaissiirtolaisten SVT Europa -kanavan kehityshistoria vahvistaa, että pystymme viemään uudelle maaperälle uusia tapoja, joista hyötyvät muutkin. Monet espanjalaiset ovat myös ilmaisseet ihailevansa suomalaisia kausisiirtolaisia, jotka osaavat sopeutua ja käyttäytyä maassa maan tavalla. Ehkä sitä tukee ja siihen rohkaisee päivittäin hankittu annos tietoa ja taitoa vieraasta kulttuurista. Siinä meillä on erinomaisena apuna nämä käytettävissä olevat, hyvätasoiset viestintävälineet. Koskaan ei ole myöhäistä omaksua uusia asioita ja oppia uusia tapoja.

Olé-lehti on tallentanut rannikon suomalaissiirtokunnan historiaa jo yli 22 vuotta. Monet vuositilaajat ovat säilyttäneet kaikki Olé-lehtien vuosikerrat. Suomessa vuosikerrat löytyvät Siirtolaisinstituutin Turun tutkimuskeskuksesta, joistakin kirjastoista ja luonnollisesti kustantajalta. Aurinkorannikolla näitä lehtiä lukiessamme voimme kerrata menneiden aikojen historiaa, sillä usein artikkelit kertovat myös siitä, kuinka asiat olivat ennen ja kuinka työstä oli parannusten aikaan saaminen.

Useasti Stig Westerdahl joutui aktiiviaikanaan puolustamaankin Aurinkorannikon siirtolaisia kirjoituksissaan ja oikomaan virkamiesten ja toimittajien harhaluuloja. Suomessa toimivilla tiedotusvälineillä on ollut, ja on edelleen, hyvin negatiivinen käsitys Aurinkorannikon siirtokunnasta. Westerdahlilla oli auktoriteetti kokemuksensa ja ikänsä puolesta esittää ja oikaista käsityksiä julkisesti. Tuorein tällainen ylilyönti oli Iltalehden Viikonvaihte-lehdessä 2.3.2008, jossa nuorennuori toimitussihteeri Mikko Vienonen kutsuu Aurinkorannikon suomalaisia pulamössöeläkeläisiksi. Mitähän mahtavat täkäläiset sotaveteraanit ja rintamalotat ajatella?

Miten sitten jatkuu Olé-lehden taival Aurinkorannikon kausisiirtolaisten historian tallentajana? Vuoden 2/06 numerossa Irmeli ja Stig Westerdahl ilmoittavat myyneensä oman osuutensa Timo ja Tuulia Leskiselle ja jättäytyvänsä yritystoiminnasta (Westerdahl 2006). Toisen puolen kustantamosta omistaa Katia Westerdahl ja hän jatkaa molempien kustantamon lehtien päätoimittajana. Näin on saatu uutta, nuorta voimaa lehdentekoon. Nuoren päätoimittajan kirjoitukset ja reippaat otteet näyttävät, että hän on saanut sellaisen arvoperinnön, jolla voi hyvin jatkaa vanhempiensa aloittamaa ansiokasta työtä (Liite 4).

Suomalaislehtien entisestään kiristynyt kilpailu ilmoittajista ja asiakkaista hankaloitti tämän työn aikaan saamista. Samaten Olé-kustantamon omistajanvaihdos muutti toimintatapoja. Lehdissä ei ole käsitelty lukijatutkimusten tuloksia, koska ne ovat salaisia, jos niitä on. Kaikki työ on ollut tehtävä siitä aineistosta, joka on ollut itsellä tai naapurista lainattuna. Tein Aurinkorannikon saksankieliselle väestölle suunnatuista lehdistä vastaavanlaisen selvityksen vuonna 2006. Saksalainen Costa del Sol Nachrichten -lehden kustantaja suhtautui hyvin myönteisesti ja sain heiltä pyytämäni tiedot. Vastaavasti Sur deutsche Ausgabe -lehden espanjalainen Diario Sur -kustantamo ei ollut yhtä yhteistyöhaluinen. Avoimuus ei ole Espanjan parhaita puolia (Liite 7). Joka tapauksessa nämä saksankieliset lehdet ovat viikoittain ilmestyvinä erittäin informatiivisia ja etenkin Costa del Sol Nachrichten -lehti on 12-vuotisen taipaleensa aikana vakiinnuttanut asemansa saksankielisten keskuudessa

Olemme siis lukijakansaa. Samaan aikaan, kun nämä ylistävät taulukot suomalaisten lukutottumuksista ovat olleet esillä, olivat myös OECD:n Pisa-tutkimusten tulokset 2006. Suomalaisnuorten lukutaito on hyvä, tyttöillä poikia huomattavasti parempi. Suuresta sukupuolten välisestä erosta huolimatta sijoitumme toiseksi 57 maan joukossa, aikaisemmin kaksi kertaa olimme lukijoina ykkösiä (Hänninen 2007)!

Tulokset ovat lupaus hyvästä perinteen jatkumisesta informaatiota haluavalle kansalle, kun perusvalmius eli lukutaito on kunnossa. Tästä voisi päätellä, että kolmen sukupolven lehtienlukuperinne on jatkunut. On väitetty, että sanomalehtien luku auttaa ratkaisemaan myös muiden aihealueiden tehtäviä esimerkiksi Pisa-tutkimuksissa. On ilo olla suomalainen ulkomailla, kun näitä kansainvälisiä tutkimustuloksia julkistetaan. Toivoisi, että myös espanjalaiset lukisivat ylistävät otsikot suomalaisen lukemiskulttuurin korkeasta tasosta, sillä artikkeleita on paikallisissakin lehdissä esiintynyt.

Suomalaisia ihannelsiirtokuntia tutkinut Teuvo Peltoniemi on todennut kansallisten tiedotusvälineiden lisäksi siirtolaisyhteisöjen omilla viestimillä olevan tärkeä rooli paitsi tietokanavana myös identiteetin rakentajana. Hänen mukaansa espanjansuomalaiset muodostavat aivan oman lukunsa myös tiedotusvälineiden seuraamisessa ja yleisessä aktiivisuudessa (Peltoniemi 2006.)

Lähteet

- Barrio del, A. 2006. 400 000 rumanos y búlgaros podrán votan en las próximas elecciones municipales de 2007, El Mundo, 3.10.2006
- Diaz Nosty, B. 2004. El déficit Mediático, Donde España no converge con Europa. Universidad de Malaga.
- Diaz Nosty, B. 19. ja 21.11.2005. Estructura Europea de la Comunicación, La Universidad de Malaga. Professori. Luennot syksy 2005.
- Enqvist, A.. 2007. Hallamaat Espanjassa 60 vuotta, Ota toma 2007, s. 18-22
- Farias Battle, P. 2007. Lågt förtroende för spanska medier. Sydkusten. Oktober 2007, s. 13.
- Helminen, J.P. & Korppi-Tommola, A.. & Korppi-Tommola J, 1994. Espanja diktatuurista demokratiaan, Painatuskeskus, Helsinki.
- Hänninen, H. 2007. Suomalaislasten Pisa-tulokset edelleen huipputasoa, Tekniikka ja Talous, 4.12.2007.
- Klemi, M. 1997. Aurinkorannikon suomalaiset, Dios Le Guard. Asociación Finlandesa Costa del Sol 20 vuotta, takakansi
- Konu, M. 2007. Malagalainen museokone saa Kar-Airin värit, Espanjan Sanomat, 93, s. 4-6
- Korkiasaari, J. 2005 Suomalaiset siirtolaiset maailmalla. Siirtolaisinstituutti
<http://www.migrationinstitute.fi/css>. Luettu 5.2.2005
- Peltola, O. 1997. Aurinkorannikon suomalaiset, Dios Le Guard. Asociación Finlandesa Costa del Sol 20 vuotta.
- Peltoniemi, T. 2006. Utopisteja ja muuttolintuja, Olé-lehti 5/06, s. 34-35
- Ryynänen, A. Merkkipaalulla, Espanjan Sanomat 96/97, s. 7

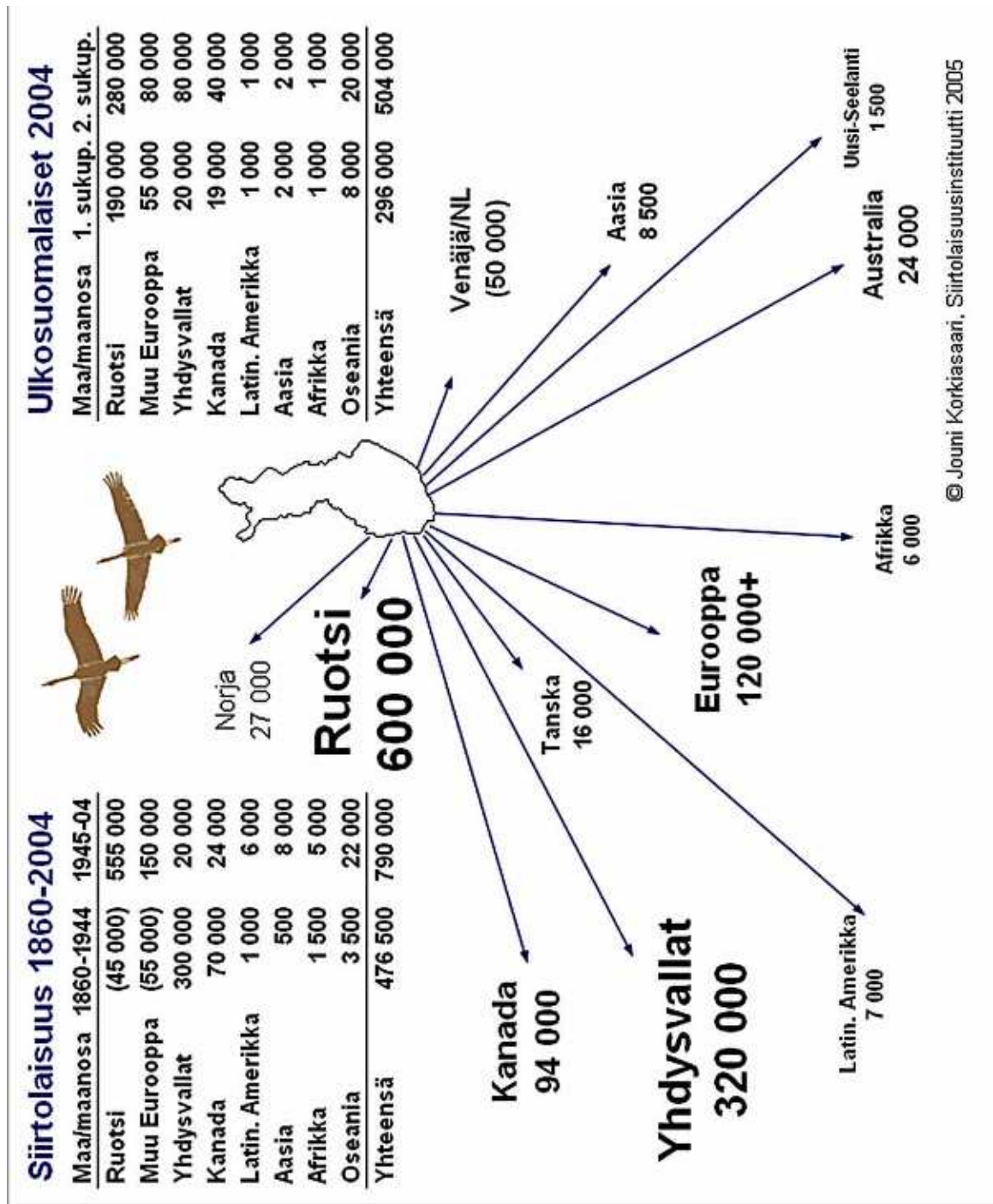
Veijalainen, M. 2001. SVT Europa: Maailman ruotsalaisin tv-kanava, Katso 2001, 24.

Westerdahl, K. 2007. Aurinkorannikon vanhin ilmaisjakelulehti Suomalainen Espanjassa, pääkirjoitus nro 130/2007, 3

Westerdahl, S. 1985. Ole-lehtiä 1985-2008, pääkirjoituksia

Vienonen, M. 2008 Toimitukselta Aurinkorannikosta Espanjan Aurinkorannikko on puhdistunut, Iltalehti Viikonvaihte 2.3.2008

Wiio, Osmo A.. 1989. Viestinnän perusteet. 5. uudistettu painos. Weilin Göös. Espoo

Siirtolaisuusinstituutti							
Euroopassa asuneet Suomen kansalaiset maittain 1971-2002* (asuinmaiden tilastojen mukaan)							
Maa	1971	1981	1991	1999	2000	2001	2002
Ruotsi	208 955	181 477	119 669	99 902	99 002	98 571	97 521
Saksa	7 079	9 895	9 717	15 150	15 449	15 903	16 059
Iso-Britannia			5 285	12 887	12 000	11 265	
Norja	6 527	3 576					6 121
Espanja	461	1 076	3 811	4 303	4 811	4 680	
Sveitsi	1 476	1 535	1 717	2 214	2 292	2 447	2 656
Tanska	2 201	2 081	1 820	2 101	2 145	2 085	2 084
Belgia			590	2 530	2 688	2 818	
Ranska		1 100	1 552	2 748			
Alankomaat	235	582	838	1 712	1 849	1 980	2 051
Italia			776	1 427	1 477		
Kreikka		800	491	954			
Luxemburg		81	233	630	660	763	
Itävalta	305	366	521			1 025	
Portugali		61	199	452	488	507	548
Unkari				253	303	243	274
Islanti	38	45	47	101	90		110
Slovenia			3	3	4	7	4
San Marino			1	2	2	2	
Liechtenstein		1	2	0	1	2	2
Viro					926		
Latvia				100	72	114	130
Liettua						43	

* Luvut ovat pääsääntöisesti ao. vuoden alun tilanteen mukaan. Joissakin tapauksissa tieto on muutamaa kuukautta aiemmalta tai myöhemmältä ajankohdalta. Taulukosta puuttuvista maista (lähinnä Itä-Eurooppa) ei ole saatavissa tilastoja.

Lähde: Recent Demographic Developments in Europe 2000-2002. Council of Europe. Strasbourg (Council of Europe / EuroStat) sekä ao. maiden väestötilastot.
Taulukko: Jouni Korkiasaari, Siirtolaisuusinstituutti

Olé-aikakauslehtien aiheet ja käsittelykerrat kyseisten vuosien aikana,
vuonna 1985, 1990, 1995, 2000, ja 2005

Olé-erikoisaikakauslehti 1985 - 2005					
	1. vuosi	5.vuosi	10. vuosi	15. vuosi	20.vuosi
Aiheet	1985	1990	1995	2000	2005
	1, 2 3, 4	1,2,3,4,5,6	1,2,3,4,5,6	10 nroa	11 nroa
	48-s	84-s	106-s	~84-s	
Henkilöesittelyt	0	10	11	26	26
Matkailu Espanjassa	3	14	4	9	24
Asuminen Espanjassa	5	6	5	19	15
Kulttuuri	0	10	11	19	23
Historia	0	6	8	9	
Opinnot, Kieliopinnot	3	2	3	7	13
Yleistietous	2	8	15	26	30
Yrittäjänä Espanjassa	2	0	12	31	29
Lainsäädäntö		2	2	1	3
Verotus ja valuutta	5	10	6	8	5
Kiinteistöasiat	2	0	5	11	14
Terveydenhoito	5	13	14	25	19
Kasvit	5	4	0	0	0
Espanjalainen keittiö	2	4	2	13	8
Lemmikit	1	0	0	14	10
Matkavinkit	12	5	1	6	6
Seurakunta	2	7	9	14	15
Golf, muut harrastukset	1	7	6	10	14
Liikenne, autoasiat	6	6	6	22	11
Lukijan mielipide	3	1	0	12	29
Asunto- ym. Ilmoituksia	4	5	3	10	10
Pakina	0	3	4	10	10
Lasten sivu, Kirjavinkki	0	4	0	10	10
Uutisia, Ajastin	0	22	9	138	133
EU-tieto	0	1	3	3	2
Kolumni	0	0	2	10	
Nimityksiä, Merkkip.	0	0	0	0	9
Ristikko	0	0	5	10	10
Painosmäärä	15'000				13-15'000

Suomalainen Espanjassa

Joulukuu 2006/Tammikuu 2007, nro 130

Pääkirjoitus

Aurinkorannikon vanhin ilmaisjakelulehti

Tässä kuussa kädessäsi pitämä Suomalainen Espanjassa -lehti täyttää 15 vuotta. Lehtiä oli meitä ennen ja niitä perustetaan kuin sieniä sateella tänäkin päivänä, mutta Suomalainen Espanjassa on ja pysyy. Siitä on kiittäminen uskollisia ilmoitusasiakkaitamme, he ovat uskoneet meihin ja vuosien varrella havainneet uskon vaikuttaneen positiivisesti heidän liiketoimintaansa. Joka kuukausi saamme myös hämmästyä sitä, miten lehdet sananmukaisesti viedään käsistä heti, kun ne saapuvat painosta. Kiitos, lukijat!

Espanjan suomalaiset juhlivat tänäkin vuonna meille suomalaisille niin tärkeää itsenäisyyspäivää hienoin menoin. Hämmästyä on aiheuttanut Suomen tasavallan presidentin Tarja Halosen kiireellisyys, joka esti häntä lähettämästä tervehdystä Aurinkorannikon lukuisalle suomalaisiirtokunnalle näin tärkeänä päivänä. Ehkä presidentinkansliassa ei ole täysin sisäistetty päivän tärkeyttä niillekin suomalaisille, jotka ovat muuttaneet toiseen maahan. Heille kerrottakoon, että me olemme edelleen suomalaisia. Joka itsenäisyyspäiväsydämeni on sankarihaudoilla, jonne edesmennyt isoäitini minut kerran vei. Se jätti lähtemättömän vaikutuksen pienen tytön sydämeen ja on pysynyt huolimatta siitä, että Espanjan-vuosia on kertynyt jo 22. Kansalaisuuttani en ole koskaan vaihtanut, sillä vaikka Espanjasta pidän kovasti, en ikinä voisi sanoa itseäni espanjalaiseksi. Minä vain satun asumaan täällä! Varmasti monet Aurinkorannikon suomalaiset tuntevat samoin.

Aurinkoista joulua ja vuoden 2007 alkua toivottaen

Katia Westerdahl

ja koko toimitus

Taulukko 4. Tiedotusvälineiden päivittäiset käyttötottumukset 15 EU-maassa.

(Diaz Nosty, El Déficit Mediático, Donde España no converge con Europa, 2004, 119)

	TV		Radio		Päivälehdet		Indeksi media
	Päivittäin	Ei koskaan	Päivittäin	Ei koskaan	Päivittäin*	Ei koskaan	
	A	a	B	b	C	c	
Ruotsi	75,9	0,1	54,4	5,4	77,7	0,5	67,3
Suomi	84,2	1,0	47,7	6,0	77,8	0,9	67,3
Tanska	79,6	0,6	65,0	5,4	56,3	4,8	63,4
Luxemburg	70,4	1,4	63,4	5,4	62,7	6,8	61,0
Itävalta	62,4	1,2	62,6	1,9	61,4	2,0	60,4
Irlanti	67,5	1,0	62,5	3,5	53,0	2,7	58,6
Saksa	67,9	1,2	52,8	4,8	65,5	5,6	58,2
Alankomaat	78,0	1,0	44,9	11,2	56,2	9,9	52,3
Britannia	76,6	1,4	42,4	16,5	56,6	8,3	49,7
Italia	78,3	1,0	21,4	26,1	32,6	15,4	29,9
Belgia	57,2	3,2	36,1	11,5	31,2	22,9	29,0
Ranska	55,4	1,9	33,3	17,4	32,2	16,3	28,4
Portugali	70,1	0,6	25,1	21,3	25,1	25,5	24,3
Espanja	64,6	0,8	24,3	25,4	24,8	23,4	21,4
Kreikka	65,3	1,3	22,9	31,6	20,3	30,5	15,0
Keskiarvo	70,2	1,3	43,9	12,9	48,9	11,7	46,1
*	5-7 päivänä viikossa						
**	tiedotusvälineindeksi = (A - a) + (B - b) + (C - c)/3.						

EU-maiden siirtolaisten lehtiä ja lehtien lukijoita Espanjassa						
	Vuodesta	Painos	Ilmestyy	Espanjassa	Kotimaa	Kestotilaus Espanja €
Olé-aikakauslehti	1985	12-15 000	11 krt/v	5,50-5,80 €	8 €	53
Suomalainen Espanjassa	1991	12 000	9 krt/v	ilmainen		20
Espanjan Sanomat	1997	10 000	10 krt/v	ilmainen		30
Ota toma	2006	10 000	3 krt/v	ilmainen		17
Uusi Fuengirola	2006	10 000	viikoittain	ilmainen		
Svenska Magasinet	1991	12-15 000	11 krt/v	ilmainen	9 €	31
Sydkusten	1992	16 000	11 krt/v	ilmainen		30
En Sueco	2006	12 500	11 krt/v	ilmainen		60
Solkysten		14 500	kuukausit- tain	ilmainen		66
La Danesa		10 500	kuukausit- tain	ilmainen		60
Det Norske Magasinet		8 000	kuukausit- tain	ilmainen		60
Costa del Sol Nachrichten	1996	12 000	viikoittain	1,20 €		
SurDeutsch	2006	10 000	viikoittain	1,10 €		
Das Aktuelle Spanienmagazin	1987		kuukausit- tain	ilmainen		49

EU-maiden siirtolaisten lehtiä ja lehtien lukijoita Espanjassa						
	Kestotilaus Eurooppa €	Siirtolaisia 2006*koko Es- panja				
Olé-aikakauslehti	78	9 262	FIN	www.olekustannus.com		
Suomalainen Espanjassa	40		FIN	www.olekustannus.com		
Espanjan Sanomat	43		FIN	www.espanjansanomat.es		
Ota toma	17		FIN	www.otatoma.fi		
Uusi Fuengirola			FIN	www.uusifungirola.fi		
Svenska Magasinet	58	17 608	S	www.svenskamagasinet.nu		
Sydkusten	30		S	www.sydkusten.es		
En Sueco	108		S	www.norrbom.com		
Solkysten	145	9 742	DK	www.solkysten.net		
La Danesa	108		DK	www.norrbom.com		
Det Norske Magasinet	108		N	www.norrbom.com		
Costa del Sol Nachrichten	71	149 211	D+A+CH	www.costadelsolnachrichten.com		
SurDeutsch		7 810	D+A+CH			
Das Aktuelle Spanienmagazin	89		D+A+CH			

El Mundo, 03.10.2006, s. 20
vuoden 2007 kunnallisvaaleissa äänioikeutetut Euroopan Unionin kansalaiset

Die deutschen Zeitungen und ihre Leserschaft an der Costa del Sol

1

Die Costa del Sol Nachrichten (CSN)

Die erste Ausgabe der CSN erschien am 10. Oktober 1996 an der Costa del Sol. „Wir wollen Lebenshilfe und praktische Tipps für den Alltag anbieten, über interessante Ereignisse entlang der Küste informieren sowie vergnügliche Unterhaltung bieten.“ Dass dieses Konzept für eine deutschsprachige Wochenzeitung auch an der Costa del Sol aufgehen würde, davon war der frühere Verleger Dieter Moll überzeugt, als er 1996 das Verlagsgeschäft nach Andalusien ausdehnte. Schließlich hatte er mit dieser Idee seit Anfang der 80er Jahre die Costa Blanca Nachrichten (CBN) zur größten deutschsprachigen Zeitung in Spanien gemacht. CSN erscheint jeden Donnerstag.

Heute ist die CSN unangefochten die Nummer eins an der Costa del Sol und innerhalb des Costa Nachrichten Verlags die zweitstärkste Kraft. Zusammen mit Costa Blanca Nachrichten (CBN), Costa Blanca Zeitung (CBZ) und Costa Cálida Nachrichten (CCN) gehört die CSN zum auflagestärksten Verlag für fremdsprachige Zeitungen in Spanien. Seit 2001 steht dahinter die deutsche Ippen-Gruppe. Die CSN wird zusammen mit dem rtv-Fernsehmagazin und CSN.plus für 1,20 Euro verkauft. Die 500. Ausgabe der CSN erschien am 04. Mai 2006.

2

SUR Deutsche Ausgabe (SDA)

Die erste Ausgabe der „SUR Deutsche Ausgabe“ erschien im Juni des Jahres 2004. Zurzeit gibt es eine Auflage von rund 10.000 Exemplaren, die zwischen Gibraltar und Nerja ausgetragen wird „SUR Deutsche Ausgabe“ ist eine Wochenzeitung und erscheint jeden Donnerstag. Die 100. Ausgabe der SUR Deutsche Ausgabe erschien am 04. Mai 2006.

Sur deutsche Ausgabe gehört ebenso wie die SUR in English und die spanische Tageszeitung SUR zur Gruppe Prensa Malagueña, die wiederum zu Spaniens größten Medienverlag Vocento gehört. Die SUR ist die einzige spanische Tageszeitung, die eine englische und eine deutsche Version herausgibt. Zu Vocento gehören unter anderem einige der meist gelesenen spanischen Tageszeitungen, ABC, La Voz de Cádiz und Ideal de Granada. Die Gruppe Prensa Malagueña besteht aus der Tageszeitung SUR, Sur in English (Auflage pro Woche 50.000), Sur deutsche Ausgabe (Auflage pro Woche rund 10.000), dem Fernsehsender Canal Málaga und Punto Radio. Die Sur deutsche Ausgabe wird zusammen mit der gratis beigefügten Fernsehwoche (Verlag Heinrich Bauer) für einen Euro verkauft. In diesem Jahr gibt es auch das Angebot von böhmischen Kristallgläsern für 0,60 Euro pro Stück. Seit diesem Jahr wird auch das Abonnement der Zeitung innerhalb Spaniens und im europäischen Ausland angeboten.

3 Die Leserschaft

Die deutschsprachige Leserschaft hat sich daran gewöhnt, Zeitungen in ihrem Heimatland zu lesen. Auch sie möchte die wichtigen Nachrichten und Informationen über die spanische Kultur in ihrer Muttersprache lesen. Die Statistik informiert über die Lesergewohnheiten in Deutschland, Österreich und Spanien.

Leser von Tageszeitungen	Frauen	Herren	Insgesamt
Deutschland*	76,7	79,5	78,0
Österreich*	73,2	78,4	75,7
Spanien	26,2	47,0	36,3
die Niederlande*	60,7	70,8	65,7
Finnland*	84,0	87,0	86,0

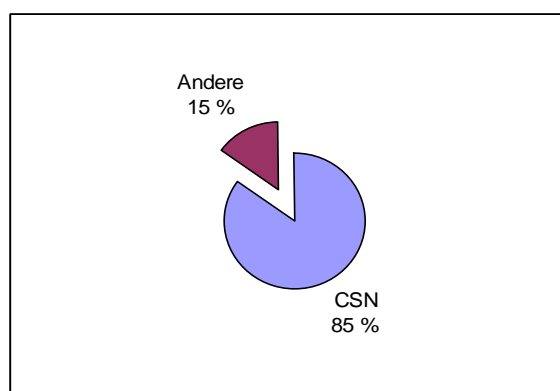
<http://www.infoamerica.org/web1/iniciar.htm>

* In diesen Ländern ist man daran gewöhnt, jeden Morgen um 7 Uhr die Tageszeitung aus dem Briefkasten zu holen.

4 Allgemeine Daten über deutschsprachige Zeitungen in Spanien

Deutschsprachige Zeitungen

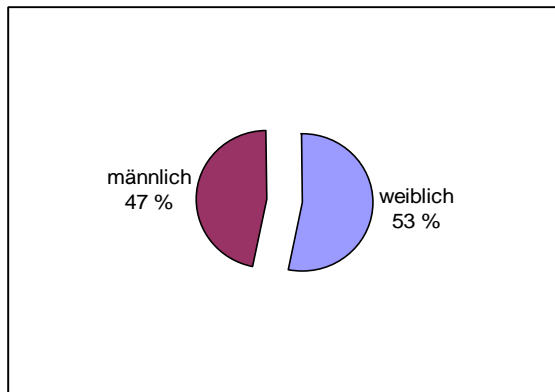
Costa del Sol Nachrichten (CSN) und andere deutschsprachige Zeitungen an der Costa del Sol im Jahre 2003

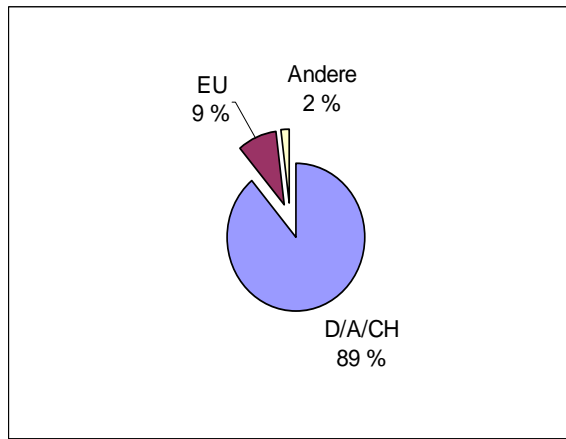
Marktanteile

Die CSN ist Marktführer an der Costa del Sol. Der Verlag informiert nicht nur Leser an den Mittelmeer Küsten, sondern auch diejenigen die Zeitungen im Abonnement im Ausland beziehen. Wöchentlich werden Exemplare nach Deutschland, Österreich und in die Schweiz verschickt.

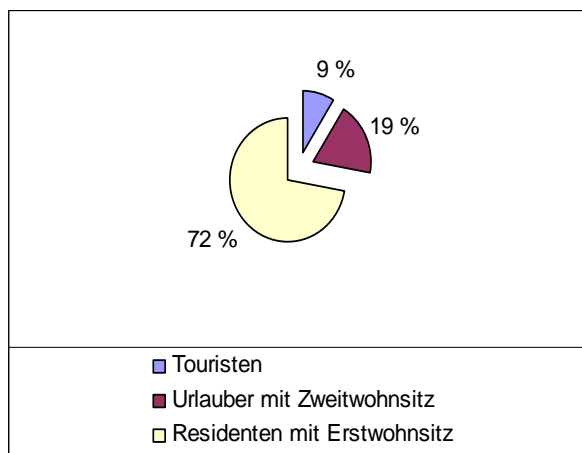
Leserprofil

Geschlecht

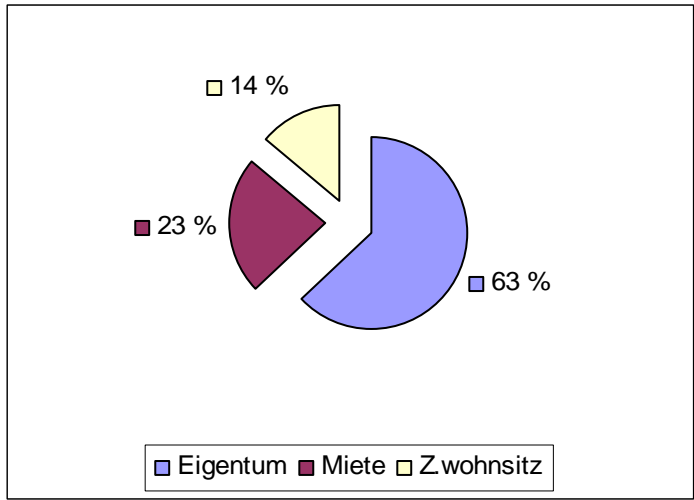

Nationalität

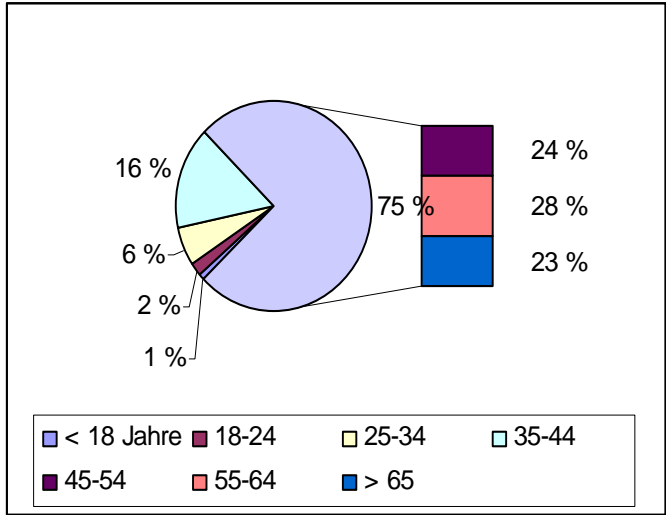
Residenten

An der Costa del Sol leben nach Angaben des deutschen Konsulats in Málaga zwischen 50.000 und 80.000 Deutsche (Jahr 2005).

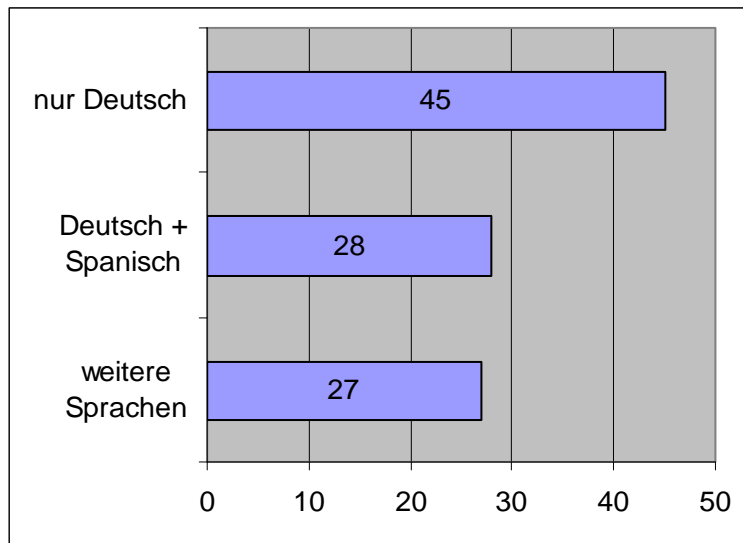
Wohnverhältnisse

77 % der Residenten und Residentialtouristen wohnen in den eigenen vier Wänden
 (63 % Erstwohnsitz und 14 % Zweitwohnsitz)
 23 % mieten

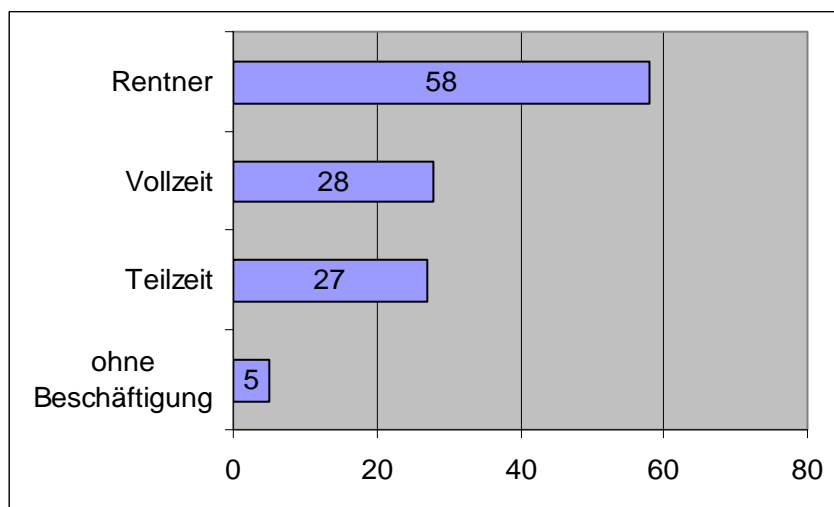
Altersstruktur in Jahren

75 % der Leserschaft sind älter als 45 Jahren.

Sprachkenntnisse

Es ist sehr wichtig, dass die Nachrichten in Spanien auch auf Deutsch zu lesen sind.

Arbeitsverhältnisse

Die Zeitungen und ihre Profile

Die Costa del Sol Nachrichten (CSN), 1996-2006

Die CSN definiert ihr Profil so: Vorsprung durch Tradition, d.h. vier wesentliche Elemente, die eine seriöse Zeitungsarbeit prägen: Kontinuität, Zuverlässigkeit, Erfahrung und Professionalität.

Die Statistik berichtet auf den Seiten 2 - 6 ganz genau über die Situation der CSN im Jahre 2003, als die im Jahresmittel wöchentlich verkaufte Auflage etwa 12.000 laut OJD** lag. Die CSN hat ihre Leserschaft gut untersucht, um besser zu wissen, was von ihrer Zeitschrift erwartet wird.

Die CSN informiert Residenten besser als die SDA. Die Artikel werden von deutschsprachigen Redakteuren geschrieben. Regelmäßig wird auch über Probleme gesprochen, und Kritik und Rat gegeben über Immobilien, Rente usw.

Die wöchentliche dreiteilige Ausgabe (CSN, CSN.Plus und das rtv-Fernsehmagazin) kostet 1.20 Euro. Im Laufe des Jahres hat sich die Zeitschrift durch die Beilagen vom Fernsehmagazin und CSN.Plus nach Meinung der Leserschaft weiterentwickelt. CSN.Plus enthält Reportagen, Artikeln über Hobbys, Stil und Luxus, Autos, Spanisch Kurse, Essen und Trinken, Gesundheit und Fitness, Adressen von Arztpraxen und Krankenhäusern, wo Deutsch gesprochen wird, und Bilder über den Jetset.

Alle im CSN Team sind Deutsche und leben seit Jahren in Spanien. Die Zeitung organisiert CSN-Leserreisen und andere Aktivitäten, wo die Journalisten und die Leserschaft sich kennen lernen können. Auch der Dialog mit dem Verlag durch Website und E-Mail war sehr positiv und transparent.

Die CSN hat eine Website, www.costanachrichten.com
Man kann auf diese Webseite die Zeitschrift und die beiden Beilagen lesen, was ganz modern ist, wenn man an die Alterstruktur der Leserschaft denkt.

** OJD, ein Unternehmensbereich des spanischen Handelsunternehmens „Información y Control de Publicaciones“

6

Die Sur deutsche Ausgabe (SDA), 2004–2006

Die SDA definiert ihr Profil so: Aktuell und modern. Die Aktualität ist einer der Punkte, auf die das Sur deutsche Ausgabe -Team stolz ist. Das Team wird von seinen spanischen und englischen Kollegen unterstützt, die in den Redaktionsräumen nebenan sitzen. Die Zusammenarbeit mit der spanischen SUR und SUR in Englisch ist eine ideale Voraussetzung, um die Leser über die Umgebung in der sie leben, zu informieren.

Der Chefredakteur, Medien-Direktor und Art-Direktor sind Spanier. Co-Chefredakteurin und andere Chefs in der Leitung sind auch Deutsche. Die Struktur der Leitung ist ähnlich der SUR in English; die Direktion ist spanisch und die Angestellten sind Englisch.

Die Sur deutsche Ausgabe hat keine Website. Auch der Dialog mit dem Verlag war nicht sehr offen: auf die vielen Fragen gab es selten eine Antwort.

Nach der Information der SDA sind ihre Zielgruppe alle deutschsprachigen Bewohner an der Küste. An der Costa del Sol leben nach Angaben des deutschen Konsulats in Málaga zwischen 50.000 und 80.000 Deutsche. Die meisten Leser sind zwischen 40 und 60 Jahre alt. Die meisten sind Rentner, aber es gibt auch viele Deutsche, die an der Costa del Sol arbeiten (E-Mail 25.5.2006: Redaktion/Chefredakteurin Sabine Schulz).

Die SDA hat andere Artikel als die CSN, was Politik und Ereignisse in Spanien betreffen. Die Nachrichten sind meistens erst auf Spanisch geschrieben, deshalb sind die Artikel meistens Übersetzungen ins Deutsche. Der journalistische Stil und auch die Aktivitäten und Gewohnheiten der Leserschaft sind in einigen europäischen Ländern ganz verschieden, siehe Seite 2: die Leserschaft.

Schlussfolgerungen

Seit 2004 gibt es neben der CSN auch die SDA. Beide Zeitungen sind fest an der Sonnenküste etabliert. Aber wie ist die Zukunft? Wird es genügend Leser für die beiden Zeitungen in der Zukunft geben?

Nach vier schwachen Jahren wird sich der deutsche Touristen- und Residentaltouristenmarkt wieder erholen. So lauten die Prognosen für die kommende Jahren. Man rechnet in diesem Jahr mit einem Zuwachs von 15 Prozent mehr Deutschen, die nach Andalusien reisen. So wäre die Zunahme der Leserschaft ganz gewährleistet.

Doch verteuerten sich im letzten Jahr die in Spanien angebotenen Ferienobjekte um 15 Prozent, und auch für das laufende Jahr wird eine Preissteigerung von 12 bis 13 Prozent erwartet. Weil die Deutschen ein gutes Preis-Leistungs-Verhältnis erwarten, liegt das Hauptproblem bei den hohen Preisen. Sie vergleichen sehr genau das Verhältnis von Preis und Leistung.

Wie weit man bei gleich bleibender Qualität die Preise erhöhen kann, das müssen sich die Spanier und alle anderen, die an der Costa del Sol arbeiten, sehr genau überlegen. Hat man die Deutschen einmal wieder zurückgewonnen, wäre es Schade, sie wieder zu verlieren. So denken sicher auch unsere deutschsprachigen Zeitungen.

BIBLIOGRAFIE

- 1 Costa del Sol Nachrichten CSN, Nummer 495 (30.3.06), 496 (6.4.06), 500 (4.5.06)
- 2 Sur deutsche Ausgabe SDA, Nummer 95 (30.3.06), 96 (6.4.06), 100 (4.5.06)
- 3 El Sur, Nummer (30.3.06), (6.4.06)
- 4 E-Mail/SDA/ E-Mail Redaktion/Chefredakteurin Sabine Schulz, 25.5.2006.
- 5 <http://www.infoamerica.org/web1/iniciar.htm>
- 6 www.costanachrichten.com
- 7 <http://www.diariosur.es/edicion/>

BEILAGE

- 1 Inhalt: CSN/SDA/El Sur